

MILJØGODKENDELSE

af husdyrbruget på Førstballevej 45, 7321 Gadbjerg

Efter § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugsloven

10. november 2020

Indhold

1. Afgørelse	3
2. Vilkår.....	5
2.1 Stalde og opbevaringsanlæg.....	5
2.2 Drift i øvrigt.....	7
3. Vurdering	9
3.1 Overordnet om det ansøgte	9
3.2. Bygninger og anlæg.....	10
3.3. Ammoniak	13
3.4. Bedste tilgængelige teknik (BAT)	16
3.5. Lugt.....	18
3.6. Lys, støj, rystelser, støv, skadedyr og transport.....	19
3.7. Affald, olie og kemikalier	20
3.8. Landskabelige hensyn	20
3.9. Ophør	21
3.11. Samlet vurdering	21
4. Offentlighed og klagevejledning	22
4.1 Annonceringer og høringer	22
4.2. Klagevejledning.....	22

Bilag:

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2: Naboer

Bilag 3: Natur

Bilag 4: Miljøkonsekvensrapport

Resumé

Vejle Kommune har meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Førstballevej 45, 7321 Gadbjerg.

Husdyrbruget er et IE-husdyrbrug, idet der er flere end 750 stipladser til søer.

Miljøgodkendelsen godkender produktionen efter stipladsmodellen. Det vil sige, at godkendelsen bliver givet til produktionsarealer¹ frem for antal og vægt af dyr.

Miljøgodkendelsen giver lov til følgende:

- Produktionsarealet er 4.957 m².
- Dyreholdet består som udgangspunkt af søer, smågrise og slagtesvin.
- Der opføres ingen nye bygninger.
- Placeringen af bygninger og anlæg kan ses i bilag 1.

Lugtgenerne er vurderet i forhold til de naboer, som fremgår af bilag 2. Kravene til lugtemission fra husdyrbruget vurderes at være overholdt.

Påvirkningen af omgivelserne ved deposition af ammoniak fra husdyrbruget er vurderet for de naturområder, som fremgår af bilag 3. Kravene til ammoniakemission fra husdyrbruget vurderes at være overholdt.

BAT vurderes at være anvendt i tilstrækkeligt omfang.

1. Afgørelse

Vejle Kommune meddeler miljøgodkendelse til husdyrbruget på Førstballevej 45 efter husdyrbruglovens² § 16 a, stk. 2. Miljøgodkendelsen omfatter det eksisterende husdyrbrug:

¹ Definitionen på et produktionsareal er et areal i fast placerede husdyranlæg (stalde), hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

² Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

- Der godkendes et produktionsareal på 4.857 m² til svin i de staldsystemer som angivet i vilkår 1. Desuden må der holdes dyr i de staldsystemer, hvor husdyrbruglovens "flex-princip" er valgt, da ændring til ethvert af disse dyrehold vil medføre en reduktion af alle typer emissioner, herunder også lugt og ammoniak.
- Der godkendes 100 m² produktionsareal til ammekøer og slagtekalve over 6 mdr. i staldsystemet sengestald med spalter.

Miljøgodkendelsen er meddelt på en række vilkår, som ses nedenfor. Desuden er der i sagsbehandlingen anvendt:

- oplysninger i ansøgningen indsendt via husdyrgodkendelse.dk
- miljøkonsekvensrapporten indsendt af ansøger og
- supplerende oplysninger i forbindelse med sagen.

Disse oplysninger er forudsætninger for afgørelsen og skal derfor ligeledes overholdes.

2. Vilkår

2.1 Stalde og opbevaringsanlæg

1. Staldene må have de størrelser og skal være indrettet med de staldsystemer og den miljøteknologi, som fremgår af følgende tabel (se også bilag 1):

Stald afsnit	Ny?	Dyretype ved udstedelsen af miljøgodkendelsen	Staldsystem og teknologi	staldareal	Produktionsareal (m ²)
8. Farestald	nej	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv Gyllekøling med en effekt på 4,4 %	1.556	1.225
7. Polte- og slagtesvine stald	nej	Slagtesvin	Drænet gulv+ spalter (33 %/ 67 %)	639	470
9. Løbe- og drægtighedsstald	nej	Søer, golde og drægtige Flexgruppe: Søer og slagtesvin Flexgruppe: Søer og slagtesvin Flexgruppe: Søer og slagtesvin	Løsgående, delvis spaltegulv Fulldrænet gulv(kummer under hele arealet) Fulldrænet gulv(kummer under hele arealet) Fulldrænet gulv(kummer under hele arealet) Gyllekøling med en effekt på 4,4 % under hele staldsystemet	1.901	717 116 45 310
10. Drægtighedsstald	nej	Søer, golde og drægtige Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv Løsgående, delvis spaltegulv	1.533	242 1.008

			Gyllekøling med en effekt på 4,2 %		
1. Kødkvæg	Ja	Ammekøer, slagtekalve over 6 mdr.	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	126	100
2. Klimastald	nej	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	261	180
3. Klimastald	nej	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	287	225
4. Klimastald	nej	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	247	162
5. Foderlade og klimastald	nej	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	204	41
6. Klimastald	nej	Smågrise Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv Toklimastald, delvis spaltegulv	150	57 59
I alt					4.957

Dyretype og staldsystem kan ændres i overensstemmelse med teksten i afgørelsen ovenfor.

2. Opbevaringsanlæg må have de størrelser og skal være udstyret med den miljøteknologi, som fremgår af følgende tabel (se også bilag 1):

Opbevaringsanlæg nr.	Ny?	Type	Miljøteknologi	Overfladeareal (m ²)	Kapacitet (m ³)
13	nej	Gyllebeholder	Flydelag	513	2.000
12	nej	Gyllebeholder	Flydelag	505	2.000
14	nej	Gyllebeholder	Teltoverdækning	550	2.300
15	nej	Gyllekanaler + fortanke	-----		2.490

3. Gyllekøling

Gyllekanalerne i bygning 8 og 9 i alt 1.600 m² skal være forsynet med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 5,3 W/m² og den årlige driftstid skal være 8.760 timer. Gyllekanalerne i bygning 10 i alt 1.056 m² skal være forsynet med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 5,1 W/m² og den årlige driftstid skal være 8.760 timer. Varmepumpernes driftstid og årlig køleydelse skal kunne aflæses.

4. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget.

Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

5. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

6. Ved udskiftning af varmepumpe skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden, før anlægget tages i brug.

7. Der skal indgås en skriftlig serviceaftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol af gyllekølingsanlægget mindst en gang årligt.

2.2 Drift i øvrigt

8. Virksomhedens olie- og kemikalieoplag, herunder affald, skal til enhver tid opbevares overdækket i tæt emballage på fast, tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand.

9. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne³ må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

³ Støjbidraget måles bortset fra maksimalværdien som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) jf. Vejledning nr. 5 fra 1984 om ekstern støj fra virksomheder. Tallene i parentes angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07
Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		Maksimal værdi
	Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)		
55 db (A)	45 db (A)	40 db (A)	55 db (A)

Virksomheden skal efter anmodning fra kommunen ved en støjmåling dokumentere, at vilkår om støj er overholdt. Målingerne skal foretages i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning og retningslinjer på området. Tilsynsmyndigheden kan maksimalt kræve målinger en gang årligt.

10. Ved behov skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse på ejendommen. Bekæmpelse skal desuden foretages på kommunens forlangende.
11. Husdyrbruget skal overholde særreglerne for IE-husdyrbrug, som fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§42-51.
12. Husdyrbruget skal opbevare dokumentation for nedenstående i mindst 5 år.
 - Vandforbrug for hele bedriften (med aflæsning hvert kvartal).
 - Elforbrug (med aflæsning hvert kvartal).
 - Kvartalsvis aflæsning af driftstimer for gyllekølingsanlæg.
 - Logbog vedr. driftsstop, herunder årsag og varighed.
13. Ved eventuelt ophør af dyreholdet skal dette meddeles til Vejle Kommune.
14. Ved husdyrbrugets eventuelle ophør skal stalde m.v. rengøres og alle lagre af husdyrgødning, foder, affald og lignende bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Staldene skal fortsat vedligeholdes, og der skal udarbejdes en plan for anvendelse af stalde og øvrige produktionsbygninger.

3. Vurdering

3.1 Overordnet om det ansøgte

Søren Søndergaard søger 11. maj 2020 om miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Førstballevej 45. Førstballevej 45 ejes af Leif Søndergaard, som har udlejet staldanlægget til Søren Søndergaard. Produktionen har en miljøgodkendelse i dag. Der søges om at få produktionen godkendt efter stipladsmodellen⁴. Det vil sige, at godkendelsen bliver givet til produktionsarealer frem for antal og vægt af dyr. Derved sikres en større fleksibilitet i produktionen. Endvidere skal en tidligere løsdriftsstald til kreaturer tage i brug igen.

Da der er flere end 750 stipladser til søer, er husdyrbruget et IE-brug.

Krav til IE-brug

Der er fastsat bindende krav for IE-husdyrbrug som følge af offentliggjorte BAT-konklusioner. De bindende krav er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 42-44, § 46 og § 48, og skal være opfyldt fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget får en godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven. Det er krav om et miljøledelsessystem, om oplæring af personale, om plan for vedligeholdelse og en beredskabsplan. Endvidere er der krav om fodring, som reducerer kvælstof og fosfor i gødningen samt krav om at reducere støvemissionen fra staldanlægget. Kravene gælder ud over de vilkår, der stilles i denne miljøgodkendelse. Både miljøgodkendelsens vilkår og de lovfastede krav vil blive kontrolleret i forbindelse med tilsyn på ejendommen. Såfremt der ikke inden for et kalenderår er gennemført et tilsyn, skal husdyrbruget indsende dokumentation til myndigheden i form af logbøger vedr. brug af miljøteknologi og gennemførte kontroller samt dokumentation for miljøledelsessystem og overholdelse af fodringskrav. Indberetningen skal være sendt ind senest 31. marts. Dette fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 50.

Endvidere er der ifølge husdyrloven krav om, at godkendelsesindehaveren skal informere kommunen om manglende overholdelse af vilkår samt give kommunen besked ved ophør som IE-husdyrbrug og i den forbindelse komme med en redegørelse i forhold til Jordforureningslovens⁵ § 38 k.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

⁴ Stipladsmodellen blev indført ved ændring af husdyrbrugloven 1. august 2017. Reguleringen baseres på en produktionsramme, der bliver udtrykt i m² produktionsareal i stedet for antal dyr. Der kan indarbejdes fleksibilitet, så der kan skiftes mellem dyretyper, staldsystemer, teknologi m.v.

Ét eller 2 anlæg

Leif Søndergaard ejer ikke flere ejendomme, hvor der er etableret et husdyrbrug.

Husdyrbruget skal drives af Søren Søndergård med CVR.nr 27743498. I samme CVR.nr. drives også Grindstedvej 56, 7184 Vandel, Refstrupvej 35, 7321 Gadbjerg og Hærvejen 70, 7182 Bredsten. På grund af afstanden mellem anlæggene kan der meddeles særskilt godkendelse af produktionen på Førstballevej 45.

Husdyrbruget er i dag omfattet af miljøgodkendelse af 2. juli 2014 samt tillæg meddelt 8. september 2014. Miljøgodkendelsen og tillægget fra 2014 bortfalder, når denne miljøgodkendelse er trådt i kraft, det vil sige når miljøgodkendelsen er meddelt og taget i brug.

3.2. Bygninger og anlæg

I bilag 1 ses en situationsplan over husdyrbruget, inklusiv stalde og opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Produktionsarealet er opgjort ved en detaljeret opmåling af stierne eller byggetegninger. Dvs. at der er fratrukket gangarealer. Dog er inventar og foderkrybber ikke fratrukket. Se nærmere beskrivelse og tegninger i bilag 4.

Der er stillet vilkår om størrelse af produktionsareal (vilkår nr. 1) og opbevaringsanlæg (vilkår nr. 2) på husdyrbruget. Vilkårene giver også oversigt over anlæggenes tekniske data.

Afstandskrav

Husdyrbrugslovens §§ 6 og 8 indeholder en række generelle afstandskrav, som gælder for etablering, udvidelse eller ændring af husdyranlæg og opbevaringsanlæg. I den følgende tabel er disse krav vist og sammenholdt med de faktiske afstande. Afstandskravene vurderes at være overholdt.

	Afstandskrav (m)	Afstand (m)
Byzone/sommerhusområde ⁵	50	4.120
Lokalplanlagt landzone ⁶	50	880

⁵ Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

⁶ Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende

Nabobeboelse	50	184
Anlæg til ikke almene vandforsyning	25	56
Anlæg til almen vandforsyning	50	> 50
Vandløb, dræn og søer	15	Ca. 5
Offentlig vej og privat fællesvej	15	> 15
Levnedsmiddelfabrik	25	> 25
Beboelse på samme ejendom	15	22
Naboskel	30	105

Der er mindre end 15 m fra foderlade og klimastald (bygning 5) til en beskyttet sø. Der er tale om en ældre bygning og der sker ikke en ændret anvendelse. Derfor er det ikke relevant at vurdere yderligere på afstanden.

For afstandskrav vedr. lugt og ammoniak, se særskilt afsnit nedenfor.

Gyllekøling

Der er etableret gyllekøling i tre bygninger. Der er gyllekøling i bygning 8 (farestald), bygning 9 (løbe- og drægtighedsstalden) og bygning 10 (drægtighedsstalden).

Gyllekøling er en teknologi, som reducerer fordampningen af ammoniak fra stalde og opbevaringslagre ved, at varme via en varmepumpe trækkes ud af gyllen i gyllekummerne under gulvet i staldene. Systemet baseres på nedlagte køleslanger i kummerne. Varmen afsættes i stedet et andet sted, og typisk bruges varmen til opvarmning af stuehus eller personalefaciliteter eller til opvarmning af vaskevand. Når gyllen i staldene køles ned, reduceres fordampningen af ammoniak inde i staldene, og efterfølgende reduceres derfor også mængden af ammoniak, der frigives til omgivelserne via ventilation. Dermed reduceres også den mængde af ammoniak, som afsættes i eventuel ammoniak-følsom natur i nærheden af stalden, og dette er i miljømæssig sammenhæng formålet med at anvende gyllekøling.

Skal fordampningen reduceres med en bestemt procentvis andel, og er overfladen af gyllekummerne og køleeffekten af varmepumpen kendt, kan det beregnes, hvor mange timer pr. år varmepumpen skal være i drift. Det kan være svært at afsætte al den indvundne varme om sommeren, og derfor dimensioneres varmepumpen typisk så stor, at den kun behøver at køre i den del af året, hvor der er tilstrækkeligt varmebehov.

Teknologien blev indført i forbindelse med miljøgodkendelsen i 2014. Der var gyllekøling i eksisterende farestald og løbeafdeling og der blev lagt slanger i en ny drægtighedsstald. Staldene er med rørudslusning.

Der var regnet med en renseseffekt på henholdsvis 5,2 % i bygning 8 og 9 (farestald og løbeafdeling) og 5,0 % i den nye drægtighedsstald bygning 10. Der blev stillet vilkår om den årlige køleydelse, som de to varmepumper skulle levere, hhv. 74.285 kWh for varmepumpen i bygning 8 og 9 og 47.178 kWh for varmepumpen i bygning 10.

Miljøstyrelsen har siden ændret i modellen for beregning af effekten af gyllekøling. Det betyder, at ved uændret køleeffekt (W/m^2) og en driftstid på fortsat 8.760 timer (hele året) giver anlægget en lidt lavere ammoniakreducerende effekt. Renseseffekten er derfor korrigeret i godkendelsen til at være 4,4 % for gyllekøling i bygning 8 og 9 og 4,2 % for gyllekøling i bygning 10.

Der er stillet vilkår om, at der skal anvendes varmepumper med en køleeffekt på henholdsvis $5,3 W/m^2$ i bygning 8 og 9 og $5,1 W/m^2$ i bygning 10 og en årlig driftstid på 8.760 timer. Desuden er der stillet vilkår til drift og egenkontrol. Den årlige køleydelse er fortsat den samme for de to pumper hhv. 74.258 kWh og 46.178 kWh.

Gødningsopbevaring og -håndtering

I vilkår nr. 2 ses en oversigt over husdyrbrugets opbevaringsanlæg til husdyrgødning . Placering af opbevaringsanlæggene ses på bilag nr. 1.

Der produceres årligt $8.361 m^3$ gylle. Den samlede opbevaringskapacitet i gyllebeholdere, fortanke og gyllekanaler er $8.790 m^3$. Der kan opbevares gylle fra 12 måneders produktion. Kravene til opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsens⁷ § 11 er således overholdt.

Gyllebeholdere tømmes med selvlæssende gyllevogne eller lastbil påmonteret sugekran.

Gyllebeholderne ligger alle mere end 100 m fra nærmeste vandløb/sø og hældningen er mindre end 6 grader. Derfor er der ikke krav om alarm eller barrierer.

⁷ Bekendtgørelse nr.1176 af 23. juli 2020 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning

3.3. Ammoniak

I den ansøgte drift er den samlede, årlige ammoniakemission fra husdyrbruget (totalemissionen) beregnet til 6.163,1 kg N.

Emissionen er holdt nede på dette niveau blandt andet ved anvendelse af gyllekøling. Der er stillet vilkår om årlig køleydelse og driftstid.

Beskyttelsen af naturen med dens naturtyper og arter, ligger i flere regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁸, som skal overholdes hver for sig:

- Beskyttelsen af kategori 1-natur (ammoniakfølsom natur i Natura 2000-områder). Hvis der er kategori 1-natur i nærheden af husdyrbruget, må den årlige deposition af ammoniak i naturområdet højst udgøre 0,2, 0,4 eller 0,7 kg pr ha, afhængigt af om der ligger andre husdyrbrug inden for 2,5 km radius⁹.
- Beskyttelsen af kategori 2-natur (følsom natur af en vis størrelse uden for Natura 2000-områder). Den årlige deposition af ammoniak må her højst udgøre 1,0 kg pr ha.
- Beskyttelsen af kategori 3-natur (lokal, regional og anden følsom natur, herunder ammoniakfølsom skov og natur beskyttet efter § 3¹⁰). Her er der ingen faste regler, men kommunen foretager i stedet en faglig vurdering af betydningen for den pågældende natur af den beregnede merdeposition af ammoniak¹¹.
- Beskyttelsen af sjældne arter.

Desuden kan kravet om anvendelse af BAT-teknologi også medføre krav om begrænsning i udledningen af ammoniak, se afsnit om BAT nedenfor.

⁸ Bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse af husdyrbrug.

⁹ Fastlæggningen af, hvilke naturtyper der omfattes af kategori 1 og 2 følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2, samt bilag 3, afsnit D.

¹⁰ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019.

¹¹ For kategori 3-natur er det merdepositionen, som skal vurderes. For kategori 1- og 2-natur vurderes der ud fra totaldepositionen.

Kategori 1-natur

Der er regnet til de to nærmeste Natura 2000-områder, og totaldepositionen bliver for begge punkter 0,0 kg N/ha. Det nærmeste Natura 2000-område er "nr. 81 Øvre Grejs Ådal", som ligger ca. 8,5 km sydøst for husdyrbruget. Den nærmeste ammoniakfølsomme naturtype i Natura 2000-området er en elle- og askeskov, som ligger ca. 8,5 km fra husdyrbruget.

Det konstateres derfor, at projektet ikke kan have nogen effekt på ammoniakfølsom natur inden for Natura 2000-områder eller de arter, som indgår i udpegningsgrundlaget.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev, som ligger 1,3 km syd for husdyrbruget. Se kort i bilag 3.

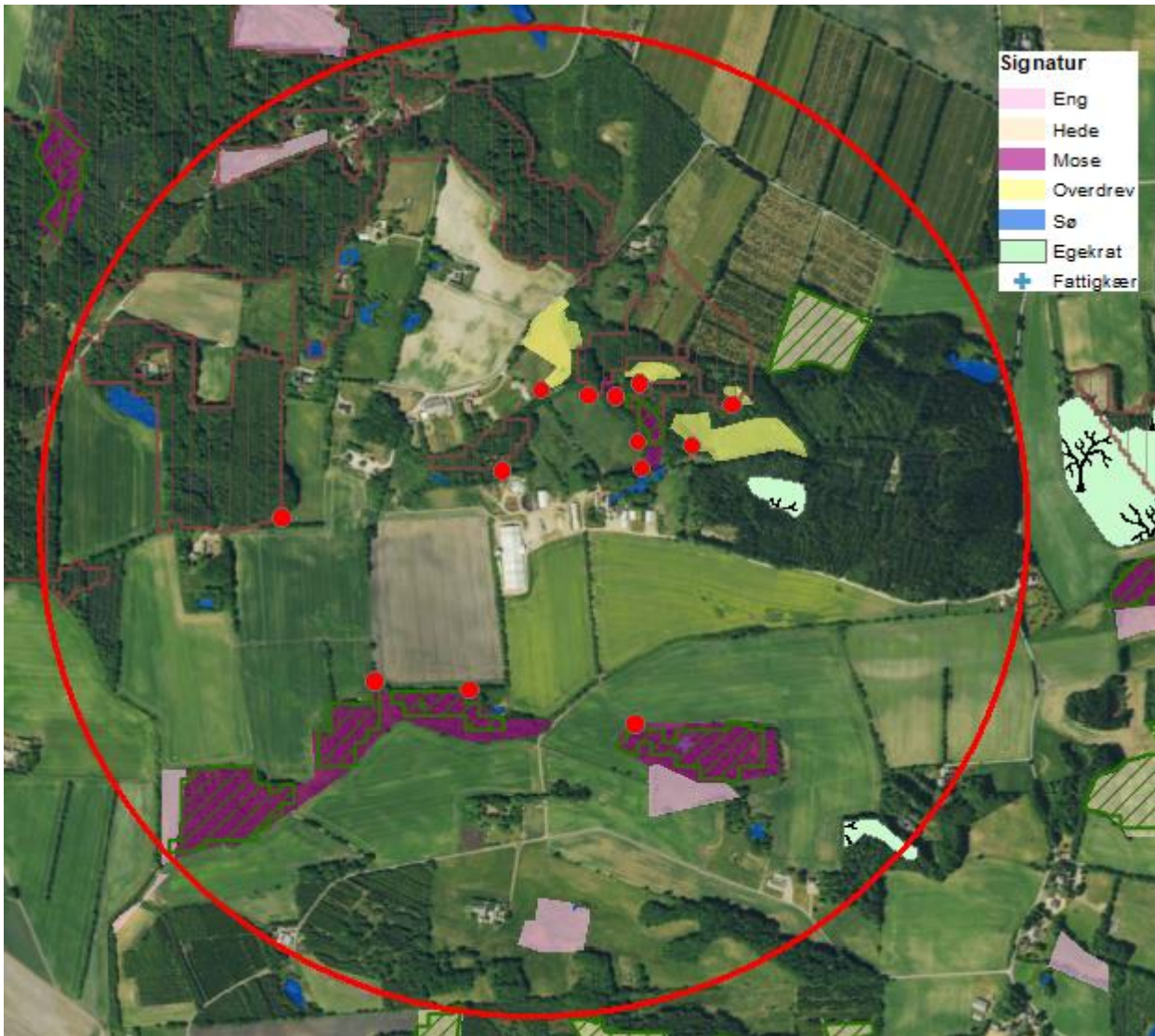
Den tilladte mængde ammoniak fra husdyrbruget, som må deponeres på kategori 2-natur, er som nævnt 1,0 kg pr ha pr år. Det er beregnet, at den årlige deposition af ammoniak fra husdyrbruget i den pågældende naturtype vil være 0,1 kg pr ha. Det konstateres derfor, at reglerne for beskyttelse af kategori 2-natur er overholdt.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur skal kommunen efter § 29 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen vurdere, om merdepositionen af ammoniak fra husdyrbruget kan have væsentlig indvirkning på naturområdet. Merdepositionen skal forstås som forskellen mellem totaldepositionen fra husdyrbruget i ansøgt drift og totaldepositionen fra husdyrbruget i driften før udvidelsen/ændringen (såkaldt nudrift).

For at inddrage tidligere udvidelser skal merdepositionen også beregnes som forskellen mellem depositionerne i ansøgt drift og driften for 8 år siden.

Inden for 1 km fra anlægget er der regnet på deposition til fem moser, heraf et med et fattigkær, fire overdrev og fire potentielle ammoniakfølsomme skove.

Figur 1 Staldanlæg og naturpunkter

Merdepositionen i forhold til 8 års drift ligger i spændet fra minus 1,6 kg N/ha/år til plus 0,2 kg N/ha/år. I forhold til nudrift så ligger merdepositionen i spændet fra minus 0,1 til plus 0,4 kg N/ha/år. Der er således ingen naturpunkter, der modtager over 1,0 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastningen for området ligger fra 14,4 til 14,8 kg N/ha/år(2018).

Sjældne arter

Der er registreret sjældne arter i tilknytning til et overdrev ca. 150 m nordøst for anlægget (skov-gøgelilje) og en mose ca. 330 m syd for anlægget (rundbladet soldug, benbræk, aflangbladet vandaks og gul star). Derudover er der siden 2014 registreret forekomst af fire arter flagermus inden for en radius af 1.000 m fra anlægget. Det drejer sig om syd-, trolde-, vand- og pipistrelflagermus. Flagermus er en Bilag IV art. Desuden er der registreret to egekrat inden for 1.000 m fra anlægget, henholdsvis 200 m og 790 m fra anlægget.

Efter praksis i klagenævnet vil en merdeposition på mindre end 1 kg N/ha/år ikke medføre nogen målbar tilstandsændring, uanset hvilken tilførsel der sker samlet til området på ansøgningstidspunktet. Miljøgodkendelsen medfører endvidere ikke ændringer af levesteder for flagermusene.

Vejle Kommune vurderer samlet i forhold til beskyttelse af natur og sjældne arter, at husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau er overholdt og at projektet ikke vil medføre en forringelse af naturområderne.

3.4. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Kravet om anvendelse af BAT-teknologi bygger på det princip, at landmanden ved udvidelser eller ændringer af sit husdyrbrug skal forebygge og begrænse forurening fra produktionen ved anvendelse af den bedste, tilgængelige teknologi – bedre kendt som "BAT-teknologi". Hvilken teknologi der anses for BAT-teknologi, fastlægges af Miljøstyrelsen ud fra afprøvninger af forskellige teknologier for bl.a. renseseffekt og økonomi. Herefter foretages for alle teknologier en afvejning af renseseffekt over for prisen på teknologien for at sikre, at teknologien ikke er uforholdsmæssigt dyr i forhold til dens effektivitet. Teknologier kan altså blive afvist som BAT-teknologi, fordi de er for ineffektive, eller fordi de er for dyre.

Ved fastlægningen af, hvad der anses for BAT-teknologi, anlægges også den betragtning, at større virksomheder i branchen generelt må forventes at have bedre økonomiske muligheder end små for at anvende forureningsbegrænsende teknologi i produktionen. BAT-kravet fastsættes derfor strammere for større husdyrbrug end for små (proportionalitet).

I hver ansøgning om miljøgodkendelse beregnes det nu, hvad ammoniakemissionen fra den samlede produktion ville være i den ansøgte drift, hvis BAT-teknologi blev anvendt. Dette niveau kaldes "BAT-niveauet" for den pågældende ansøgte drift og er altså en maksimumsgrænse, som skal overholdes i den ansøgte drift.

Ansøger er imidlertid frit stillet til at anvende en anden teknologi i stedet for BAT-teknologien i sin ansøgte drift – men ammoniakemissionen skal ned på BAT-niveauet. Det er kravet.

Ammoniakemission

For emission af ammoniak er der beregnet et BAT-niveau for hele husdyrbruget på 6.163 kg NH₃-N/år.

Dette skal sammenlignes med ammoniakemissionen i den ansøgte drift, der som allerede nævnt udgør 6.163 kg om året. Beregningen er lavet ud fra de husdyrtekniske data om bedriften, som ansøger selv har tastet ind i sin ansøgning, og som fremgår af vilkår nr. 1 og 2. I beregningen indgår også anvendelsen af den miljøteknologi, som ansøger også har indtastet, og som er fastholdt i vilkår nr. 3.

Det konstateres, at BAT-niveauet for emission af ammoniak er overholdt.

Management

Ansøger overholder de lovpligtige krav om gødningsregnskab og logbog for gyllebeholdere, som er BAT ifølge BREF-dokumentet vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Husdyrbruget skal desuden ifølge generel lovgivning have et miljøledelsessystem fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget får en miljøgodkendelse. I miljøkonsekvensrapporten har ansøger bl.a. redegjort for, at der er udarbejdet beredskabsplan, samt at der i driftsregnskab registreres forbrug af energi, vand- og foder. Dette er BAT-tiltag med hensyn til management. Der stilles vilkår om, at der føres journal over energi- og vandforbrug, som ligeledes er BAT ifølge BREF-dokumentet.

Vand- og energiforbrug

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller vandventiler over krybbe, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

På ejendommen anvendes der energi i form af el, dieselolie og fyringsolie. Elforbruget anvendes hovedsageligt til ventilation, gyllekøling, gyllepumpning, belysning, foderfremstilling og udfodring.

Der anvendes energibesparende teknikker som gyllekøling, lavenergipærer, og trinløs styring af ventilationen. Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsescensor.

Til opvarmning af gulvarealer i farestald, brugsvand i bedriften og kontor og mandskabsfaciliteter anvendes der varmegenindvinding i form af gyllekøling, hvilket reducerer forbruget af fyringsolie.

Elforbruget registreres månedligt.

Der er stillet vilkår om registrering af vand- og elforbrug.

Der er endvidere stillet vilkår om, at husdyrbruget skal overholde særreglerne for IE-husdyrbrug, som fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§42-51.

Samlet vurdering

Det er kommunens vurdering, at der er redegjort tilstrækkeligt for anvendelse af BAT. Der er stillet vilkår om staldsystemer og gyllekøling. Ud fra ansøgers redegørelse for anvendelse af BAT og de stillede vilkår, er det Vejle Kommunes vurdering, at BAT er anvendt i et tilstrækkeligt omfang i projektet.

3.5. Lugt

Ifølge § 31 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal der ud fra atmosfæriske modeller for spredning af lugt fra husdyrproduktioner beregnes, hvor langt der skal være til de omkringboende, for at lugtgenerne for produktionen for disse omkringboende forbliver inden for rimelighedens grænser efter udvidelsen/ændringen af husdyrbruget. Rimelighedens grænser er derefter specificeret ud for tre grupper af omkringboende: enkelt-boliger (hvortil lugtgeneafstandskravene er mildest), samlet bebyggelse (middel) og byzone/sommerhusområde (skrappest).

Vejle Kommune har beregnet lugtgeneafstand for hver kategori og har sammenlignet tallene med den fysiske afstand til de omkringboende, som er tættest på i hver af de tre kategorier.

Den følgende tabel viser, at lugtreglerne i § 31 overholdt for alle tre nabokategorier.

Den følgende tabel viser resultaterne. En stjerne ved et tal i kolonnen "Fysisk afstand" viser, at den fysiske afstand er stor nok, og at lugtreglerne for den pågældende kategori er overholdt.

Nabokategori	Nærmeste nabo	Lugtgeneafstand	Fysisk afstand
Byzone mv. ¹²	Erhvervsområde v/ Billund Lufthavn	772,8 m	3.250 m *
Samlet bebyggelse	Lindeballe	606,3 m	915 m *
Enkelt bolig (uden landbrugspligt)	Grydedalvej 35	221,1 m	460 m *

¹² Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

3.6. Lys, støj, rystelser, støv, skadedyr og transport

Belysning

Der er udendørs belysning ved maskinhus og ved løbe-/drægtighedsstald.

Kommunen vurderer, at der på baggrund af afstanden til de omboende ikke vil være væsentlige gener fra belysning.

Støj

De primære kilder til støj fra anlægget vil være staldventilation, gyllepumper, foderleverancer og støj fra transport. Kommunen har vurderet, at de omboende kan sikres mod væsentlige støjgener ved at stille vilkår om overholdelse af konkrete støjgrænser samt vilkår om, at der skal foretages målinger, såfremt der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser.

Rystelser

Rystelser kan i visse tilfælde være til gene fra en virksomhed eller landbrug, afhængigt af, hvilke aktiviteter, der foretages, samt afstanden til de omkringboende naboer. For det konkrete husdyrbrug er der ikke oplyst om aktiviteter, som i særlig grad skulle frembringe vibrationer, rystelser eller lavfrekvent støj. Da der er relativ stor afstand til naboer, er det kommunens vurdering, at der ikke er risiko for væsentlige gener i den forbindelse.

Støv

De primære kilder til støv vil være fra ventilationsanlæg. I alle stalde med undtagelse af farestaldene er der overbrusningsanlæg. Derudover kan der opstå støvgener i forbindelse med håndtering af foder. Det er kommunens vurdering, at der på baggrund af afstanden til de omboende ikke vil være risiko for væsentlige støvgener.

Skadedyr

Der er stillet vilkår om effektiv fluebekæmpelse. Det er Vejle Kommunes vurdering, at der med de i ansøgningen angivne forhold og de stillede vilkår ikke er væsentlig risiko for gener fra skadedyr.

Transport

Vejle Kommune har vurderet den trafikale belastning for omgivelserne og de gener, der er forbundet med transport i forbindelse med driften af husdyrbruget.

Der er i dag transport til og fra ejendommen via ejendommens 3 indkørselsveje, som alle bruges til ejendommens drift. Der ændres ikke på udkørselsveje i forbindelse med godkendelsen.

Antallet af transporter forventes at stige med 40 kørsler om året. Dette skyldes, at der produceres mere husdyrgødning som følge af flere producerede stk. dyr. I miljøgodkendelsen fra 2014 er antallet af transporter opgjort til 555 pr. år. Den tunge transport kommer primært via den østlige vejadgang. Transporten vil hovedsagelig ske i dagtimerne og inden for normal arbejdstid.

Kommunen vurderer, at transporten til og fra anlægget ikke vil medføre væsentlige øgede trafikale og miljømæssige gener i nærområdet.

3.7. Affald, olie og kemikalier

Affaldshåndtering er omfattet Vejle Kommunes affaldsregulativer. Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for, hvordan de forskellige affaldsfraktioner håndteres. Vejle Kommune vurderer herudfra, at opbevaring og håndtering af affald på husdyrbruget ikke vil være til gene for omkringboende og ikke vil medføre væsentlig forurening.

Der er to olietanke på ejendommen, én står ved klimastalden og én i maskinhuset, begge placeret på fast bund uden afløb. Pesticider opbevares i aflåst rum uden afløb.

Vask og påfyldning af sprøjte sker i maskinhuset, ved rist, hvor der er afløb til gyllebeholder, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Det er kommunens vurdering, at opbevaring og håndtering af olie og kemikalier sker hensigtsmæssigt, så der ikke er væsentlig risiko for påvirkning af jord, grundvand, overfladevand eller natur.

3.8. Landskabelige hensyn

Vejle Kommune foretog i 2014 en vurdering af de landskabelige værdier og bevaringsværdige kulturmiljøer i forbindelse med miljøgodkendelse til at udvide produktionen og opføre en tilbygning til en sostald.

Nedenfor redegøres for de landskabelige interesser.

Området, hvor ejendommen ligger, kan karakteriseres som et småbakket landskab med skove og en del spredte bevoksninger.

Ejendommens bygninger ligger i område med værdifulde landskabelige interesser. Se kort i bilag 2. Landskabet er værdifuldt, da det rummer Lindeballe bakker, som er et småkuperet randmorænelandskab præget af mange mindre nåletræsbeplantning. Bygningerne er placeret neden for et skovklædt markant bakkedrag. Syd for bygningsanlægget ligger store marker adskilt af læhegn. Bygningsanlægget ligger uden for værdifulde kulturmiljøer. Det nærmeste kulturmiljøområde ligger 870 m nord for ejendommen, det er kirkeomgivelserne omkring Lindeballe Kirke.

Dele af bygningsanlægget er omfattet af skovbyggelinje.

Dele af bygningsanlægget er omfattet af potentiel økologisk forbindelse.

Bygningsanlægget ligger ikke i et fredet område.

3.9. Ophør

Ansøger har redegjort for, hvad der foretages ved et fremtidigt eventuelt ophør af produktionen (se bilag 4), og desuden har Vejle Kommune stillet vilkår til handlinger i forbindelse med ophør.

Vejle Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive belastet med skadedyr.

3.10. Alternativer

Da miljøgodkendelsen alene omfatter godkendelse af eksisterende produktionsarealer, er det efter kommunes opfattelse ikke relevant at overveje yderligere alternativer end 0-alternativet, som er beskrevet herunder.

Det såkaldte 0-alternativ består i, at godkendelsen ikke opnås. Det vil betyde, at den nuværende godkendelse efter § 12 i Husdyrbrugloven fortsat er gældende.

Det er kommunens vurdering, at godkendelsen ikke vil betyde risiko for en væsentlig påvirkning af det omgivende miljø, eller væsentlig større gener for naboer end ved den nuværende produktion – jf. øvrige afsnit i miljøgodkendelsen.

3.11. Samlet vurdering

Vejle Kommune har vurderet miljøbelastningen af husdyrbruget på Førstballevej 45. Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget samt at det ansøgte overholder kravene

i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget med overholdelse af godkendelsens vilkår kan drives uden væsentlig indvirkning på miljøet.

4. Offentlighed og klagevejledning

4.1 Annonceringer og høringer

Da Vejle Kommune modtog ansøgningen, annoncerede kommunen ansøgningen den 26. maj 2020 på Vejle Kommunes hjemmeside. Der indkom ingen bemærkninger.

Et udkast til afgørelsen har været i høring hos ansøger og relevante naboer. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger. Den endelige afgørelse er derfor ikke ændret i forhold til udkastet, som blev sendt i høring.

Billund Lufthavn er hørt i sagen vedrørende vurdering af risiko for birdstrike. Billund Lufthavn har ikke haft bemærkninger til sagen.

Vejle Kommunes afgørelse offentliggøres på kommunens hjemmeside den 10. november 2020.

4.2. Klagevejledning

Denne afgørelse er meddelt efter § 16 a i husdyrbrugloven¹³.

Afgørelsen kan påklages indtil 4 uger efter offentliggørelsen, jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven. Det vil sige, at en eventuel klage skal være modtaget senest den 8. december 2020 kl. 23.59 af Vejle Kommune via Miljø- og Fødevarerklagenævnets klageportal. Enhver, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. vil kunne klage over kommunens afgørelse.

Klagen skal indsendes via klageportalen på www.naevneneshus.dk. Her findes også vejledning om, hvordan klageportalen anvendes. Klagen sendes gennem klageportalen til kommunen. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i klageportalen.

Der er fastsat et klagegebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret skal betales ved elektronisk overførsel eller ved girobetaling.

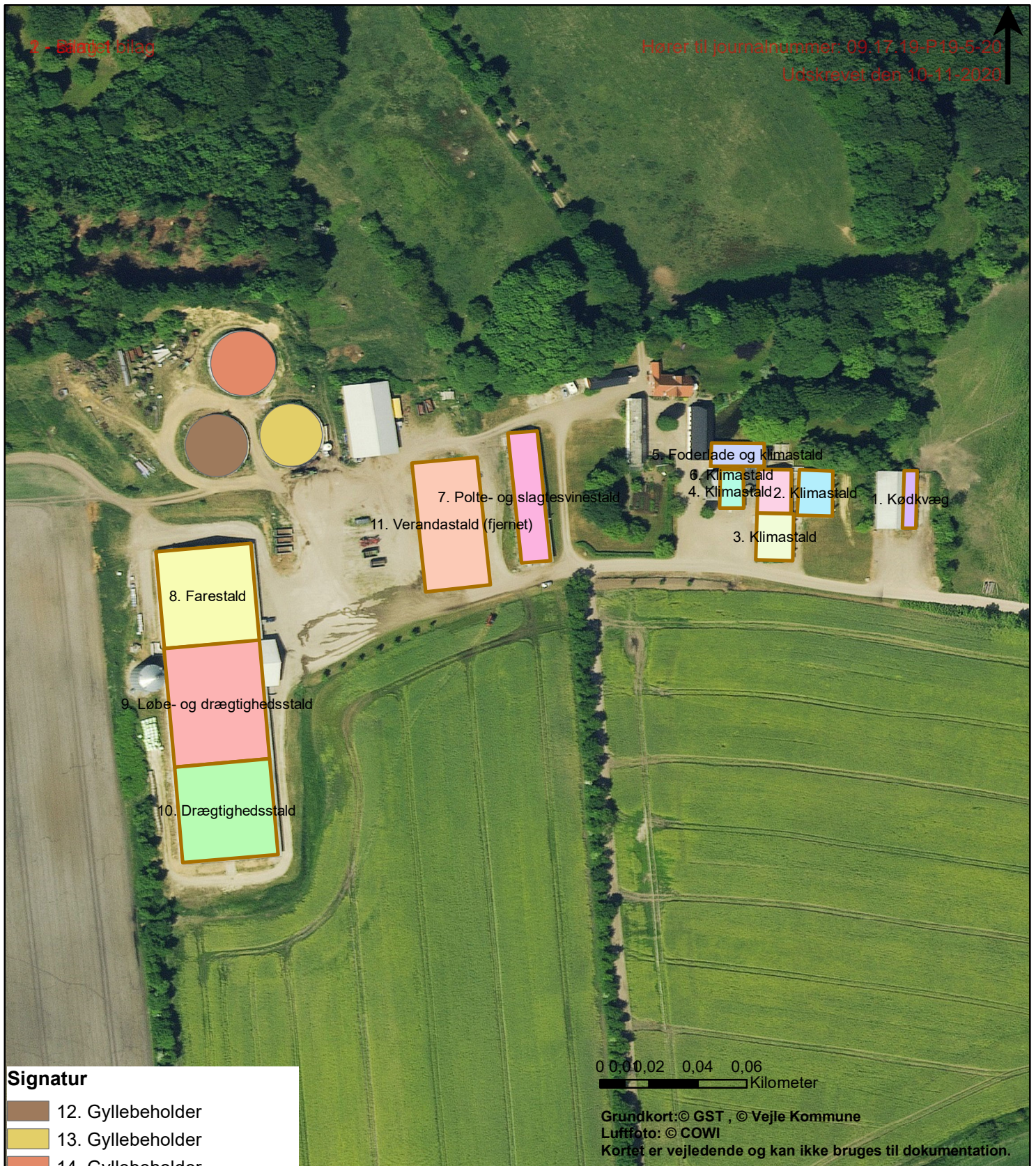
Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen. I særlige tilfælde kan du klage uden om klageportalen. Hvis du ønsker at blive

¹³ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

fritaget fra at bruge klageportalen, skal du aflevere klagen og en begrundet anmodning om fritagelse til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan blive fritaget.

En eventuel klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Det forudsættes, at andre nødvendige tilladelser som f.eks. byggetilladelse er indhentet, inden miljøgodkendelsen udnyttes. Det skal bemærkes, at Miljø- og Fødevareklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Hvis ansøger igangsætter projektet, før klagesagen er afgjort, sker det for eget ansvar, jf. husdyrbruglovens § 81, stk. 2.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen har været offentligt bekendtgjort.

Signatur

- 12. Gyllebeholder
- 13. Gyllebeholder
- 14. Gyllebeholder
- 1. Kødkvæg
- 10. Drægtighedsstald
- 11. Verandastald (fjernet)
- 2. Klimastald
- 3. Klimastald
- 4. Klimastald
- 5. Foderlade og klimastald
- 6. Klimastald
- 7. Polte- og slagtesvinestald
- 8. Farestald
- 9. Løbe- og drægtighedsstald

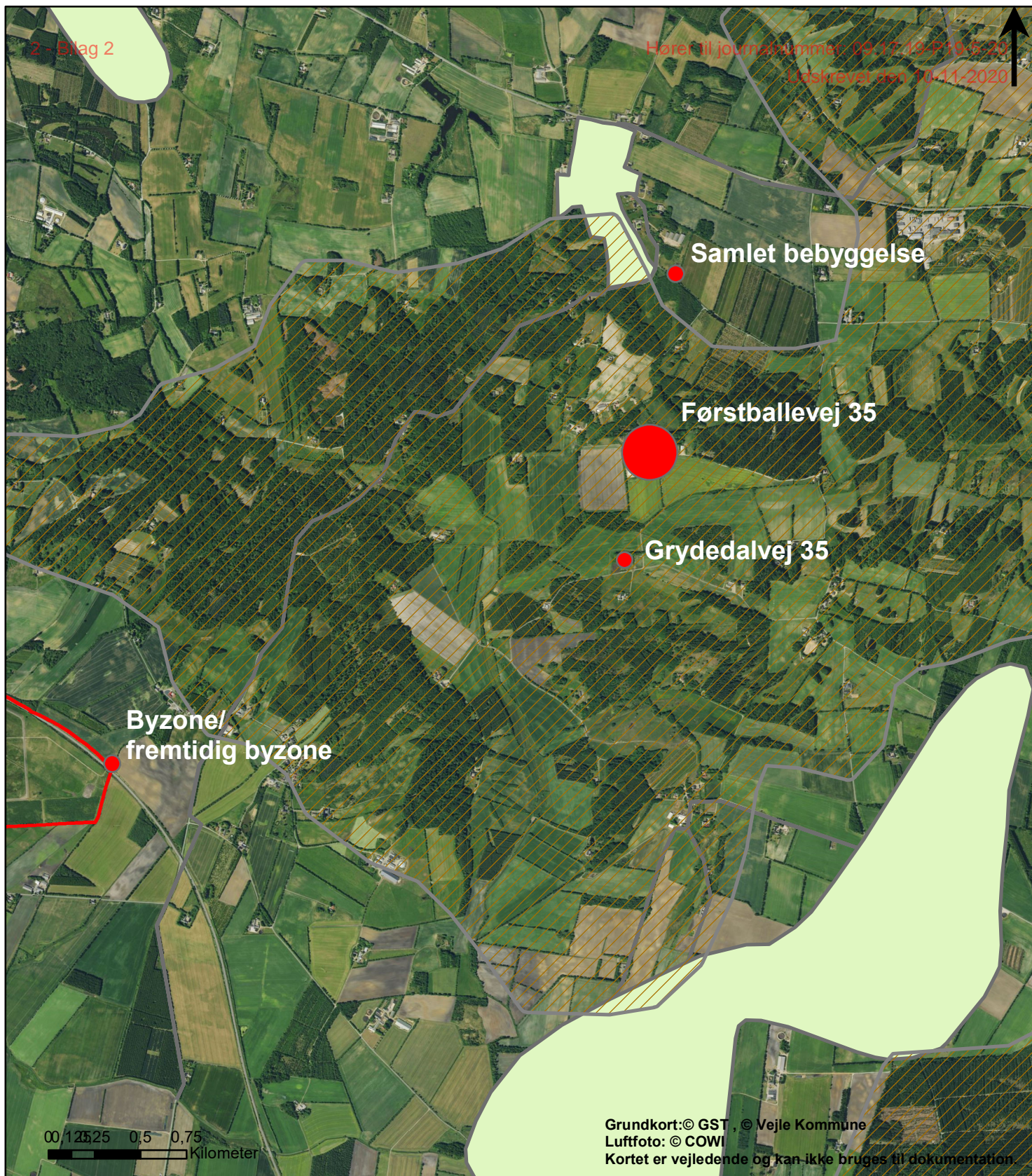
0 0,00,02 0,04 0,06
Kilometer

Grundkort: © GST , © Vejle Kommune
Luftfoto: © COWI
Kortet er vejledende og kan ikke bruges til dokumentation.

**Bilag 1
Situationsplan**

Førstballevej 35, 7321 Gadbjerg

Målforhold 1:2.153

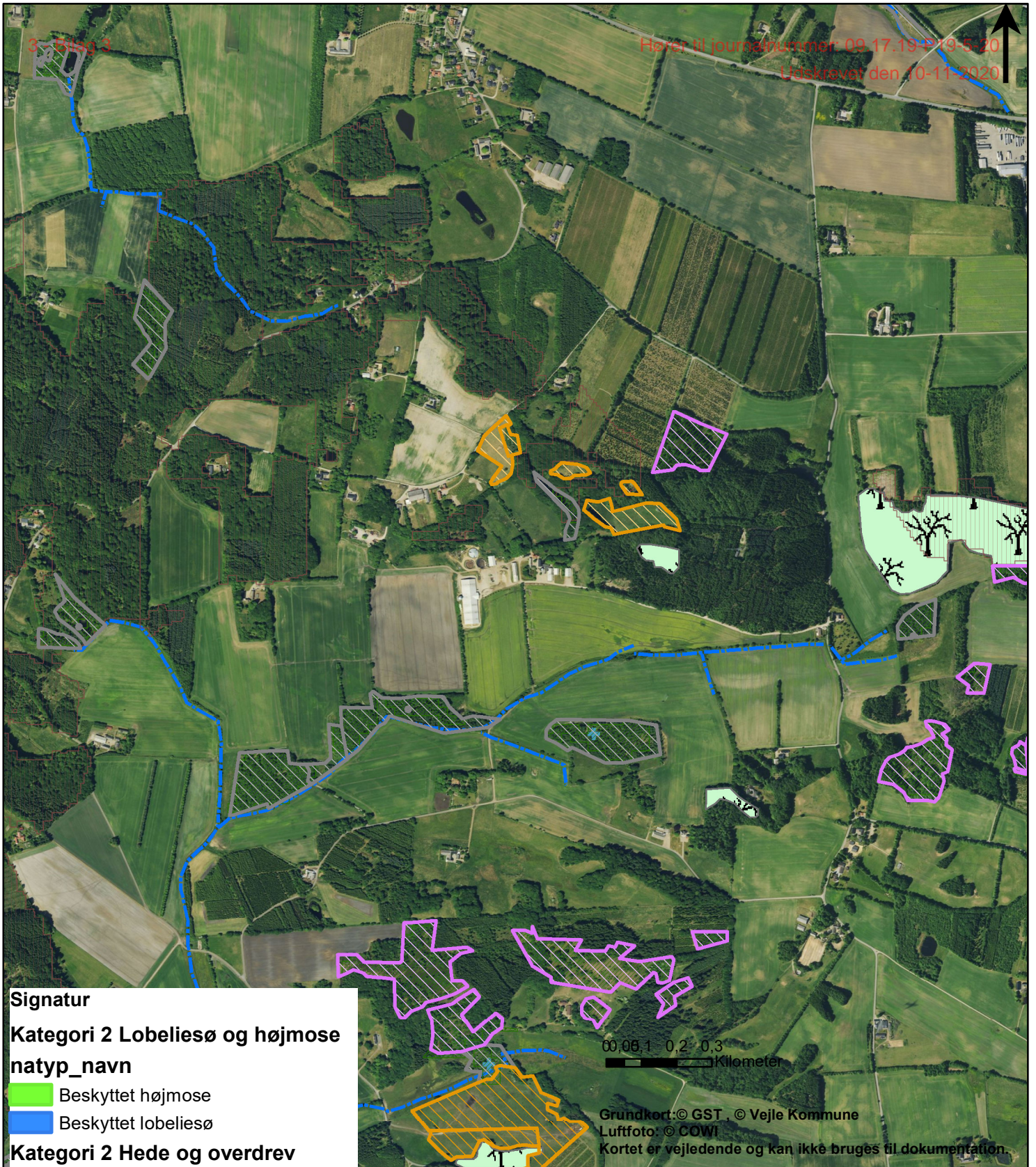

Signatur

- Bevaringsværdige landskaber
- Større uforstyrrede landskaber
- Værdifulde kulturmiljøer (Kp17)
- Kommunegrænser

**Bilag 2
Naboer og landskab**

Førstballevej 35, 7321 Gadbjerg

Signatur

Kategori 2 Lobliesø og højmoser

natyp_navn

- Beskyttet højmoser
- Beskyttet lobliesø

Kategori 2 Hede og overdrev

natyp_navn

- Hede
- Overdrev

Kategori 3 Hede mose og overdrev

natyp_navn

- Hede
- Overdrev
- Mose
- Beskyttede vandløb - DAI
- ▲ Egekrat
- +26 Fattiggær

0, 0,1 0,2 0,3
Kilometer

Grundkort: © GST, © Vejle Kommune
Luffoto: © COWI
Kortet er vejledende og kan ikke bruges til dokumentation.

Bilag 3

Natur

Førstballevej 45, 7321 Gadbjerg

Målforhold 1:15.000

Miljøkonsekvensrapport for Baldershave

Leif Søndergård

Førstballevej 45

7321 Gadbjerg

Udarbejdet den 12. maj 2020

Revideret den 26. august 2020

Af miljørådgiver Trine Riis Jeppesen

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	4
Ikke teknisk resumé.....	5
Basisoplysninger	8
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	8
Biaktiviteter	9
IE-brug	9
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	9
Indretning og drift	9
Afløbsforhold.....	12
Foderopbevaring	14
Lys.....	14
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	15
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	15
Beliggenhed	16
Planforhold	16
Landskab.....	16
Afstandskrav	17
Naturområder.....	19
Ammoniakemission	19
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	19
Kategori 1-natur	19
Kategori 2-natur	19
§ 3 områder	19
Kategori 3-natur	22
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	22
National beskyttelse af arter af planter og dyr	22
Biodiversitet – Den danske Rødliste	22
Lugt	23
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	24
Støv	24
Fluer og skadedyr	25

Til- og frakørsels forhold.....	25
Rystelser	27
Støj.....	27
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	28
Egenkontrol	29
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	30
Grundvand	30
Zink	30
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	30
Affald	31
Døde dyr	32
Vand.....	32
Energi.....	33
Klima	33
BAT (ammoniak).....	34
Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)	35
Fravalg af teknologier	36
Miljøledelsessystem	36
Management/Godt landmandskab	36
Fodringsstrategi.....	37
Vand.....	38
Energi.....	38
Spildevand	39
Støj.....	39
Støv.....	39
Lugt	40
Opbevaring af husdyrgødning	40
Udbringning af husdyrgødning	40
Samlet BAT-vurdering.....	41
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	41
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgtes virkning på miljøet.....	41
Tiltag ved ophør.....	42
Befolkningen og menneskers sundhed	42

Alternative løsninger	42
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	43

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver en planlagt udvidelse af Førstballevej 45, 7321 Gadbjerg, beliggende i Vejle Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1261 af 29/11/2019 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

God læselyst.

Ikke teknisk resumé

Projektet og dets miljømæssige konsekvenser er herunder beskrevet i et ikke-teknisk resumé, der gør det muligt for offentligheden, at få indblik i det ansøgte projekt og konsekvenserne af dette.

Beskrivelse af det ansøgte

Leif Søndergaard ønsker en ny miljøgodkendelse af hans ejendom på Førstballevej 45, 7321 Gadbjerg. Der ønskes mulighed for kunne udnytte det eksisterende staldanlæg optimalt. Der sker ingen ændringer af ejendommens bygninger. En tidligere løsdriftsstald til kreaturer tages i brug igen.

Produktionsarealet øges med 100 m², og der vil efter udvidelsen være i alt ca. 4.957 m² produktionsareal på ejendommen. Forøgelsen af produktionsarealet skyldes at eksisterende løsdriftsstald til kreaturer tages i brug igen. Der vil med det ansøgte produktionsareal være 1.100 stipladser til søer. Husdyrbruget er kategoriseret som et IE-brug, da der er flere end 750 stipladser til søer, det ansøgte er dermed omfattet af reglerne for større svinebrug i Husdyrbrugloven.

Figur 1. Oversigtstegning der viser ejendommens fremtidige indretning

Ejendommens beliggenhed i landskabet og i forhold til beboelser

Ejendommen ligger i landzone, i den vestlige del af Vejle Kommune, ca. 6,3 km nordøst for Billund. Området er i Kommuneplan 2017 udpeget som særlig værdifuldt landbrugsområde, og bevaringsværdigt landskabsområde.

Der etableres ingen nybyggerier eller foretages nogle ændringer af eksisterende staldbygninger eller opbevaringslagre.

Omkring ejendommen er der afskærmende beplantning. Ejendommen er afskærmet af læhegn og skov mod landskabet.

Staldene er beliggende med passende afstand til de omkringliggende beboelser i området. Se figur 2.

Figur 2. Ejendommens placering i forhold til de nærmeste naboer

Den nærmeste nabo uden landbrugspligt er Grydedalvej 35 (ejes af Leif Søndergård), som ligger 558 m syd for anlægget. Den næst nærmeste nabo uden landbrugspligt er Lindeballe Skovvej 7, som ligger 655 m nordvest for anlægget.

Den nærmeste samlede bebyggelse er Lindemarken 1 (lokalplanlagt boligområde i landzone) beliggende 1 km nord for anlægget. Nærmeste by er Gadbjerg, som ligger 4,2 km øst for ejendommen.

Eventuelle gener fra produktionen i staldene (lugt, støj, fluer, transport m.v.)

Lugt fra husdyrbrug reguleres i forbindelse med afgørelser via lugtberegninger og lugten vurderes ud fra det beskyttelsesniveau, der er fastsat i Husdyrbrugloven.

Lugtgenekriteriet er hhv. 221 m til nabobeboelse uden landbrugspligt, 606 m til samlet bebyggelse og 802 m til byzone.

Beregningerne i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk viser at lugtgenekriterierne i Husdyrbrugloven er overholdt. Dermed forventes ingen væsentlige lugtgener ved omkringliggende beboelser.

Der er ikke foretaget støjmålinger eller beregninger i forbindelse med ansøgningen. Det forventes med baggrund i den beskrevne indretning og afstanden til omkringboende, at de generelle krav til støj fra ejendommen er overholdt, og at der dermed ikke vil opstå støjgener ved de omkringboende, ud over hvad der må forventes ved alm. landbrugsdrift.

Ejendommen er omkranset af beplantning mod landskabet. På grund af ejendommens indretning og drift, forventes der ikke at der vil opstå lysgener for de omkringboende i forhold til udendørs belysning.

Fluer og skadedyr bekæmpes på ejendommen ved at etablere foranstaltninger svarende til de enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut fra Agrarøkologi, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt. Bekæmpelse af rotter sker på ejendommen i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. ved brug af den kommunale ordning.

Der er i dag transport til og fra ejendommen via ejendommens 3 indkørselsveje, som alle bruges til ejendommens drift. Der ændres ikke på udkørselsveje i forbindelse med godkendelsen.

Antallet af transporter forventes at stige med 40 kørsler årligt - svarende til en stigning på ca. 7 %. Hvilket skyldes at der produceres mere husdyrgødning, som følge af flere dyr.

Der tages hensyn til naboer, der ligger tæt ved indkørslen ved Førstballevej, ved at der tilstræbes at alle tung transporter til og fra ejendommen, så vidt muligt sker inden for normal arbejdstid.

Det vurderes at generne ved naboerne minimeres mest muligt, og at transporten ikke vil give anledning til væsentlige gener.

Samlet vurderes det med baggrund i de beskrevne tiltag, at ændringen ikke vil give væsentlige gener for de omkringboende samt at eventuelle gener er søg begrænset mest muligt.

Ammoniakpåvirkning af natur nær ved anlægget

Ifølge ansøgningen er den samlede ammoniakfordampning fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg beregnet til 5.673 kg NH₃-N pr. år i nudrift. Emissionen af kvælstof forøges til 6.163 kg NH₃-N pr. år.

Omkring ejendommen er der registeret en del beskyttet natur. Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 5 moser, 5 overdrev og 3 heder, som er omfattet af et beskyttelsesniveau i Husdyrbrugloven (kategori 3). Husdyrbruget påvirker ikke naturområderne med mere kvælstof end tilladt jf. Husdyrbrugloven. De øvrige naturområder nær ejendommen, som kun er omfattet af naturbeskyttelsesloven, påvirkes ikke af en merbelastning, hvilket ikke vurderes at medføre en forandring af naturområderne.

Der er ca. 1,2 km til et overdrev der er omfattet af særlig beskyttelse i Husdyrbrugloven (kategori 2). Husdyrbruget påvirker ikke naturområdet med mere kvælstof end tilladt jf. Husdyrbrugloven.

Der er ca. 8,5 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde 71: Randbøl hede og klitter i Frederikshåb Plantage, og nr. 70 Øvre Grejs ådal. Husdyrbruget påvirker på grund af afstanden ikke habitatområdet (kategori 1 natur).

Det vurderes samlet at ændringerne på ejendommen ikke vil medføre en tilstandsændring i nogen af naturområderne ved ejendommen.

Det vurderes ligeledes at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på særligt beskyttede arter tæt ved ejendommen.

Anvendelse af Bedst tilgængelige teknologier (BAT)

Der skal foretages en vurdering af, om ansøger har valgt teknikker og teknologier, der lever op til den Bedste Tilgængelige Teknologi (BAT), i forhold til indretning, drift og egenkontrol for de af ansøger valgte teknikker og teknologier.

Der anvendes primært delvis spaltegulv i størstedelen af de eksisterende stalde. Hvilket minimerer udledningen af ammoniak fra anlægget.

Ved vurderingen anvendes Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, for hvad der er opnåeligt ved anvendelse af BAT. Derved fastsættes der en samlet grænseværdi for ammoniakudledningen fra det samlede anlæg.

Der er i ansøgningen beregnet et samlet BAT-niveau for hele anlægget er på 6.163 kg NH₃-N årligt. Ammoniakemission fra anlægget er beregnet til 6.163 kg NH₃-N årligt, hvilket er lig med det beregnede BAT-niveau. Dermed overholdes Husdyrbruglovens krav om at begrænse ammoniakemissionen fra staldanlægene ved anvendelse af BAT.

I ansøgt drift er der indført BAT på følgende områder: management, foder, indretning, ressourcer, opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Det vurderes samlet, at bedriften anvender BAT indenfor disse områder. Der bliver i forbindelse med miljøgodkendelsen indført miljøledelse i overensstemmelse med lovens krav til IE-husdyrbrug.

Der er på ejendommen beskrevne procedurer for, hvad der skal gøres i tilfælde af uheld eller for at forebygge uheld, der kan medføre en forurening af miljøet.

Alternativer

I forbindelse med udarbejdelsen af ansøgningen har der ikke været overvejet alternativer til det ansøgte projekt, da der er tale om godkendelse af eksisterende og uændret drift. Det ansøgte projekt er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed.

Basisoplysninger

Husdyrbruget ejes af Leif Søndergaard, som har udlejet staldanlægget til Søren Søndergaard. Søren Søndergaard er ansøger, og der foreligger en fuldmagt fra Leif Søndergaard til at der søges om miljøgodkendelse efter stipladsmodellen.

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Der ejes ikke øvrige ejendomme med husdyr end Førstballevej 45.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på denne ejendom.

IE-brug

Husdyrbruget er kategoriseret som et IE-brug, da der er flere end 750 årssøer.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

Stald	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Produktionsareal (m ²)		
		8-årsdrift 2006	Nudrift (§12-tillæg fra 2014)	Ansøgt 2020
1. Løsdriftsstald til kreaturer	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	0	100
2. Klimastald	Smågrise. To-klimastald, delvis spaltegulv	180	180	180
3. Klimastald	Smågrise. To-klimastald, delvis spaltegulv	225	225	225
4. Klimastald	Smågrise. To-klimastald, delvis spaltegulv	162	162	162
5. Klimastald	Smågrise. To-klimastald, delvis spaltegulv	41	41	41
6. Klimastald	Smågrise. To-klimastald, delvis spaltegulv	57	57	57
	Smågrise. To-klimastald, delvis spaltegulv	59	59	59
7. Poltestald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	470	470	470
8. Farestald Gyllekøling 4,4 % effekt og 8.760 driftstimer/år	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	1.225	1.225	1.225
9. Løbe- og drægtighedsstald Gyllekøling 4,4 % effekt og 8.760 driftstimer/år	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	717	717	717
	Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; Fuldrænet gulv (kummer under hele arealet)	116	-	-
	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	-	116	116
	Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; Fuldrænet gulv (kummer under hele arealet)	45	-	-
	Søer, golde og drægtige. Løsgående,	-	45	45

	delvis spaltegulv			
	Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; Fuld-drænet gulv (kummer under hele arealet)	310	-	-
	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	-	310	310
10. Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	-	242	242
Gyllekøling 4,2 % effekt og 8.760 driftstimer/år	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	-	-	1.008
	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	-	1.008	-
11. Verandastald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	1.181	-	-
I alt		4.788	4.857	4.957

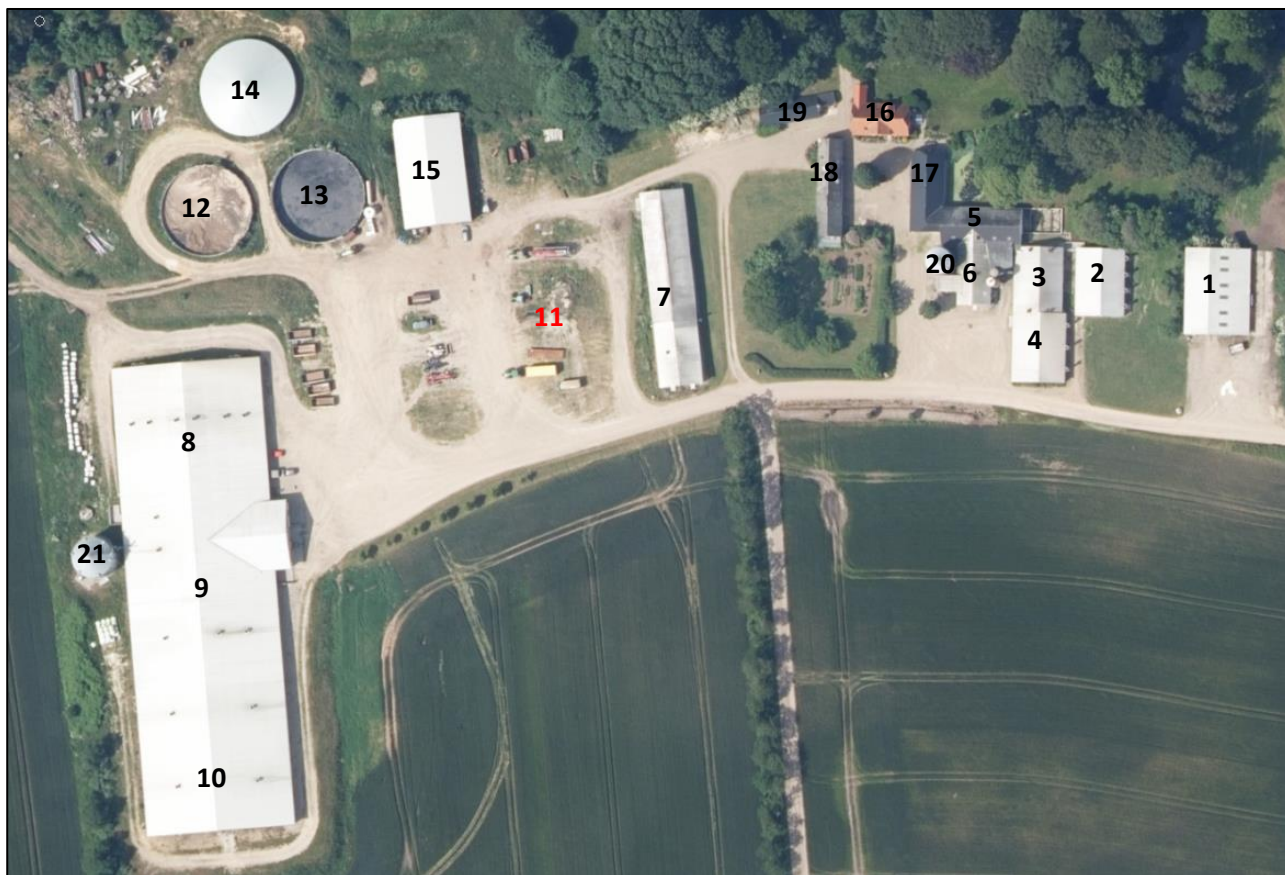
Tabel 1. Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en detaljeret opmåling af stierne eller byggetegninger. Dvs. at der er fratrukket gangarealer. Dog er inventar og foderkrybber ikke fratrukket.

Se skitser (bilag 1 a-i) og opgørelse af produktionsarealet (bilag 2).

- Bygning 1. Kornhal og løsdriftsstald til kreaturer. Bygningen er indrettet med en plansilo i den vestlige side, som anvendes til opbevaring af korn. Den østlige side er der indrettet med et foderbord og spalteareal til kreaturer. Dette areal anvendes udelukkende ifm. fodring af kreaturerne, som frit kan gå ud og ind i stalden. Der er naturlig ventilation i stalden.
- Bygning 2. Klimastald. Stalden er indrettet som to-klimastald med delvis spaltegulv. Der er mekanisk ventilation i stalden.
- Bygning 3. Klimastald. Stalden er indrettet som to-klimastald med delvis spaltegulv. Der er mekanisk ventilation i stalden.
- Bygning 4. Klimastald. Stalden er indrettet som to-klimastald med delvis spaltegulv. Der er mekanisk ventilation i stalden.
- Bygning 5. Klimastald og foderlade. Klimastalden består af en sektion, og udgør en mindre del af bygningen. Det resterende anvendes til foderlade. Stalden er indrettet som to-klimastald med delvis spaltegulv. Der er mekanisk ventilation i stalden.
- Bygning 6. Klimastald. Stalden er indrettet som to-klimastald med delvis spaltegulv. Der er mekanisk ventilation i stalden.
- Bygning 7. Poltestald. Stalden er opdelt i tre sektioner. Stalden er indrettet med drænet gulv + spalter. Der er mekanisk ventilation i stalden.
- Bygning 8. Farestald. Stalden er indrettet med 264 kassestier, delvis spaltegulv. Der er etableret gyllekøling, der har en ammoniakreducerende effekt på 4,4 % i en driftstid på 8.760 timer. Der er mekanisk ventilation i stalden.

- Bygning 9. Løbe- og drægtighedsstald. Stalden er indrettet med 7 stier til løsgående drægtige søer på delvis spaltegulv, 24 stier til gylte på drænet gulv + spalter, samt 9 stier til orner og sygestier på drænet gulv + spalter. Der er anvendt følgende flexgruppe Søer og Slagtesvin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet), da stierne anvendestil forskellige dyregrupper.
- Gylte og orner fremgår ikke af nugældende miljøgodkendelse, da de tidligere indgik i beregningen af dyreenheder fro søer. Stierne/produktionsarealerne har hele tiden været der. Der er etableret gyllekøling, der har en ammoniakreducerende effekt på 4,4 % i en driftstid på 8.760 timer. Der er mekanisk ventilation i stalden.
- Bygning 10. Drægtighedsstald. Stalden er indrettet med 30 stier til løsgående drægtige søer på delvis spaltegulv og 10 ornestier med delvis spaltegulv. Der er etableret gyllekøling, der har en ammoniakreducerende effekt på 4,2 % i en driftstid på 8.760 timer. Der er mekanisk ventilation i stalden.
- Bygning 11. Tidligere verandastald til drægtige søer. Stalden er nedrevet i 2015 og er alene angivet i 8 års driften.
- Bygning 12. Gyllebeholder på 2.000 m³ fra 2002. Der anvendes naturligt flydelag
- Bygning 13. Gyllebeholder på 2.000 m³ fra 1995. Der anvendes naturligt flydelag.
- Bygning 14. Gyllebeholder på 2.300 m³ fra 2015. Der er etableret teltoverdækning på gyllebeholderen.
- Bygning 15. Maskinhus
- Bygning 16. Stuehus
- Bygning 17. Administration og lager.
- Bygning 18. Garage og lager.
- Bygning 19. Værksted m.m.
- Bygning 20. Gastæt silo til korn.
- Bygning 21. Amerikaner silo til korn.

Figur 3. Situationsplan

Gyllekølingsanlægget

I godkendelse fra 2014 blev der anvendt gyllekøling med en effekt på 5,2 % og 8760 timer, hvilket svarer til en køleeffekt på 5,3 W/m² efter dagældende viden. Siden er gyllekølingsteknologien blevet endelig optaget på Teknologilisten (i 2018), i den forbindelse er effekten af gyllekøling blevet korrigeret. Det betyder, at ved uændret køling (W/m²) fås en lidt lave ammoniakreducerende effekt, end hvad der tidligere fremgik af teknologilisten og de to teknologiblade om gyllekøling i stalde til slagtesvin samt i stalde til søer og smågrise.

Effekten af gyllekøling i farestalden (bygning 8) og løbe- og drægtighedsstalden (bygning 9) er derfor korrigeret i denne ansøgning til en effekt på 4,4 % og 8760 timer, stadig svarende til en køleeffekt på 5,3 W/m². Den årlige køleydelse er forsat $5,3 \text{ W/m}^2 \times 1.600 \text{ m}^2 \times 8.760 \text{ timer}/1.000 = 74.285 \text{ kWh}$.

Effekten af gyllekøling i drægtighedsstalden (bygning 10) er derfor korrigeret i denne ansøgning til en effekt på 4,2 % og 8760 timer, stadig svarende til en køleeffekt på 5,1 W/m². Den årlige køleydelse er forsat $5,1 \text{ W/m}^2 \times 1.056 \text{ m}^2 \times 8.760 \text{ timer}/1.000 = 47.178 \text{ kWh}$.

Afløbsforhold

Tagvandet fra sostalden (bygning 8, 9 og 10) ledes til Åst/Vandel Bæk. Tagvand fra de øvrige bygninger ledes ud på jorden.

Sanitært spildevand fra toilet/bad i forbindelse med sostalden afledes til godkendt nedsivningsanlæg.

Gyllen ledes til fortanke, hvor fra det pumpes videre til gyllebeholdere.

Der er ingen befæstede arealer, hvor fra der opsamles overfladevand.

Alle afløbsforhold ses på nedenstående figur 4.

Der er ingen dræn indenfor 15 m fra staldanlægget.

Figur 4. Afløbsplan

e

Foderopbevaring

Der eget blandes eget foder. Korn til foder opbevares i amerikanersilo og i gastæt silo. Øvrige fodermidler opbevares i glasfibersiloer og i foderlader. Færdig blandet foder opbevares indendørs fodersiloer i foderladerne.

Indkøb af foder sker på baggrund af foderplanlægning, og der er faste aftaler om levering af foder/råvarer. Foderanlæg justeres jævnlige, så den udfodrede mængde svarer til dyregruppen, og unødigt foderspild minimeres.

Grisene fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Kreaturerne afgræsser nærliggende græsarealer hele døgnet. Derudover fodres de ekstra med hør og kraftfoder op til slagtning. Fodringen sker i løsdriftstalden. Kraftfoderet opbevares i en silo, og hør og halm opbevares i markstak.

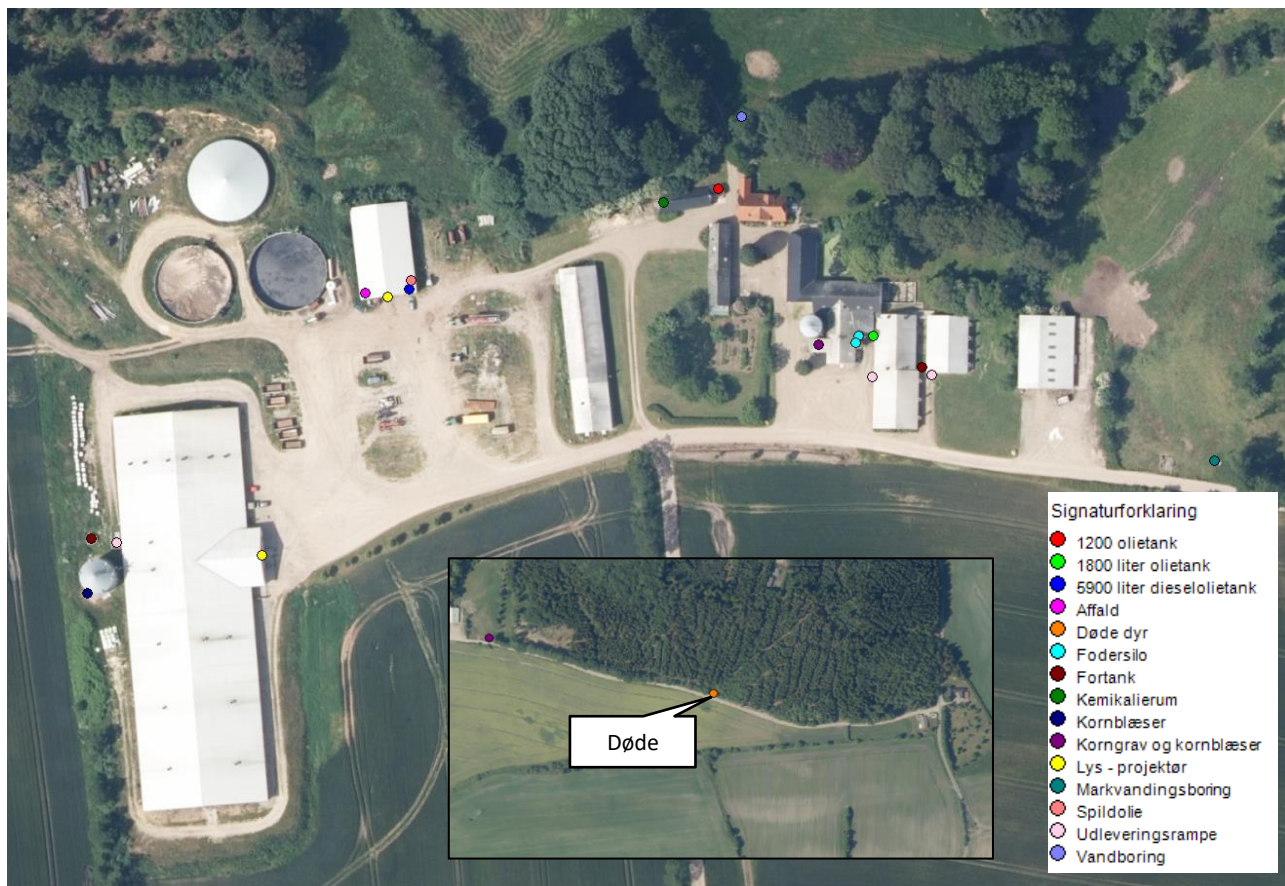
Lys

I staldene anvendes en kombination af dagslys og kunstlys. Der er lys i løbeafdelingen (i bygning 9 jf. figur 3) i 12- 16 timer i døgnet, af hensyn til søernes reproduktion. I øvrige stalde er der orienterings-/vågelys om natten. I dagtimerne er der kun lys når der arbejdes og efter behov. Lyset i staldene kan ses fra vinduerne i siden af bygningerne. Bygning 9 som indeholder løbeafdelingen er omkranset af læhegn, det vurderes derfor at lyset ikke vil være generende for omgivelserne.

Der er udendørsbelysning der tændes manuelt eller med sensor ved maskinhus og indgang til sostald.

Vurdering

Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen som følge af denne ansøgning. Ejendommen er afskærmet af beplantning mod landskabet. Eksisterende udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

Figur 5. Oversigtskort

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der anlægges ikke nye indkørsler, veje m.m., og der sker ingen bygningsmæssige ændringer eller opføres nye bygninger.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Opførsels år / 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gyllebeholder (bygning 12)	2002/2010	2.000	505	Flydelag
Gyllebeholder (bygning 13)	1995/2010	2.000	513	Flydelag
Gyllebeholder (bygning 14)	2015/-	2.300	550	Overdækning
Gyllekanaler + fortanke		2.490		
I alt		8.790		

Tabel 2. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til gyllebeholder. I fortanken er der en el-pumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn eller lastbil.

En forventet maksimal besætning ses som nedenfor med den husdyrgødningsproduktion som det giver:

Besætning og gødningsproduktion			
Husdyrart / staldsystem	Antal	% græs	Tons
Smågrise, Toklimast., delvis spaltegulv	16.000,0 Stk		2.005
Årssøer, løbe-og drægtighedsst., Løbe-/dr.st.,Indiv. delvis..	733,0 Årsdyr		2.759
Årssøer, løbe-og drægtighedsst., Løbe-/dr.st.,Løsg. delvis..	367,0 Årsdyr		1.629
Slagtesvin (egen polteprod.), Delvis spaltegulv, 25-49% f..	500,0 Stk		276
Årssøer, farestald, Fare st., kassesti, delvis sp.	1.100,0 Årsdyr		1.692
			8.361

Tabel 3. Produceret husdyrgødning i ansøgt drift

Produktionen af gylle er således 8.361 tons. På ejendommen er der således $8.790/8.361 \times 12 = 12,6$ mdr. kapacitet. Dermed er der tilstrækkeligt kapacitet.

Loven kræver minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, hvilket er overholdt.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Grydedalvej 35, som ligger 558 m syd for anlægget. Den nærmeste samlede bebyggelse er Lindemarken 1 (lokalplanlagt boligområde i landzone) beliggende 1 km nord for anlægget. Nærmeste by er Gadbjerg, som ligger 4,2 km øst for ejendommen.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne og fredninger blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Husdyrbruget ligger indenfor:

	Indenfor	Udenfor	Bemærkninger
Særlig værdifuldt landbrugsområde	x		
Skovrejsningsområde		x	
Lavbundsområde		x	
Naturbeskyttelsesområde		x	Delvist indenfor potentielle naturbeskyttelses interesser
Økologiske forbindelser		x	Delvist indenfor potentielle økologiske forbindelser
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		x	
Bevaringsværdigt landskab	x		
Større sammenhængende landskab		x	
Område for store husdyrbrug		x	
Specifikke geologiske bevaringsværdier		x	
Kystnærhedszone		x	

Strandbeskyttelseslinje		x	
Kirkebyggelinje		x	
Skovbyggelinje	x		Delvis indenfor
Å beskyttelseslinje		x	
Sø beskyttelseslinje		x	
Beskyttede sten- og jorddiger		x	
Fredede områder		x	
Fortidsminde beskyttelseszone		x	
Habitatområde		x	
Råstofområder		x	
Boringsnære beskyttelsesområder		x	
Område med særlig drikkevandsinteresse	x		
Nitratfølsomt indvindingsområde	x		
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde	x		
Jordforurening V1		x	
Jordforurening V2		x	

Tabel 4. Landskabelige udpegninger

Vurdering

Da der ikke sker nogle bygningsmæssige ændringer eller anlægsarbejder, vil der ikke ske en væsentlig påvirkning af landskabet som følge af projektet.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)

- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Terrænet omkring gyllebeholderne er skrånende ned mod staldanlægget. Der er ca. 115 m til en beskyttet sø nordvest for gyllebeholderne og ca. 375 m til et vandløb syd for gyllebeholderne. Der er ikke dræn i umiddelbar nærhed af gyllebeholderne. Den nyeste gyllebeholder ligger ca. i kote 100 og de to andre gyllebeholdere ligger lavere. Søen vest for gyllebeholderen ligger ca. i kote 102. Der vurderes således ikke at være krav om alarmsystem på gyllebeholderen, jf. § 21 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Afstandskravene er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav.

Afstandene er afsat som punkter i Husdyrgodkendelse.dk

Vurdering

Der sker ikke nogen udvidelse af produktionsarealet i svinestaldene og produktionsarealet i løsdriftsstalden til kreaturerne overholder alle afstandskrav. Det vurderes derfor at alle afstandskrav er overholdt.

Idet ejendommen ligger i stor afstand til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt, vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at ville medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *Husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 6.163,1 kg NH₃-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Der er til klimastaldene valgt 3 m og til de større stalde valgt 6 m. Ruheder er valgt som *Landbrug* i oplandet og som *Blandet natur med lav bevoksning*, *Blandet natur med middel bevoksning* eller *skov i naturpunkt*. Der er kumulation i nogle af punkter, men det er ikke interessant, da totalbelastningen i kategori 1 natur er på 0.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden (godkendt d. 22. august 2006) og nudriften fastsat til produktionsarealet, som er godkendt den 8. september 2014.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under Indretning og drift.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 8,5 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder, som er Habitatområde nr. 71: Randbøl hede og klitter i Frederikshåb Plantage, og nr. 70 Øvre Grejs ådal.

Kategori 1-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 8,5 km vest og nordøst for de nærmeste kategori 1 naturområder.

Der er foretaget beregninger i *Husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

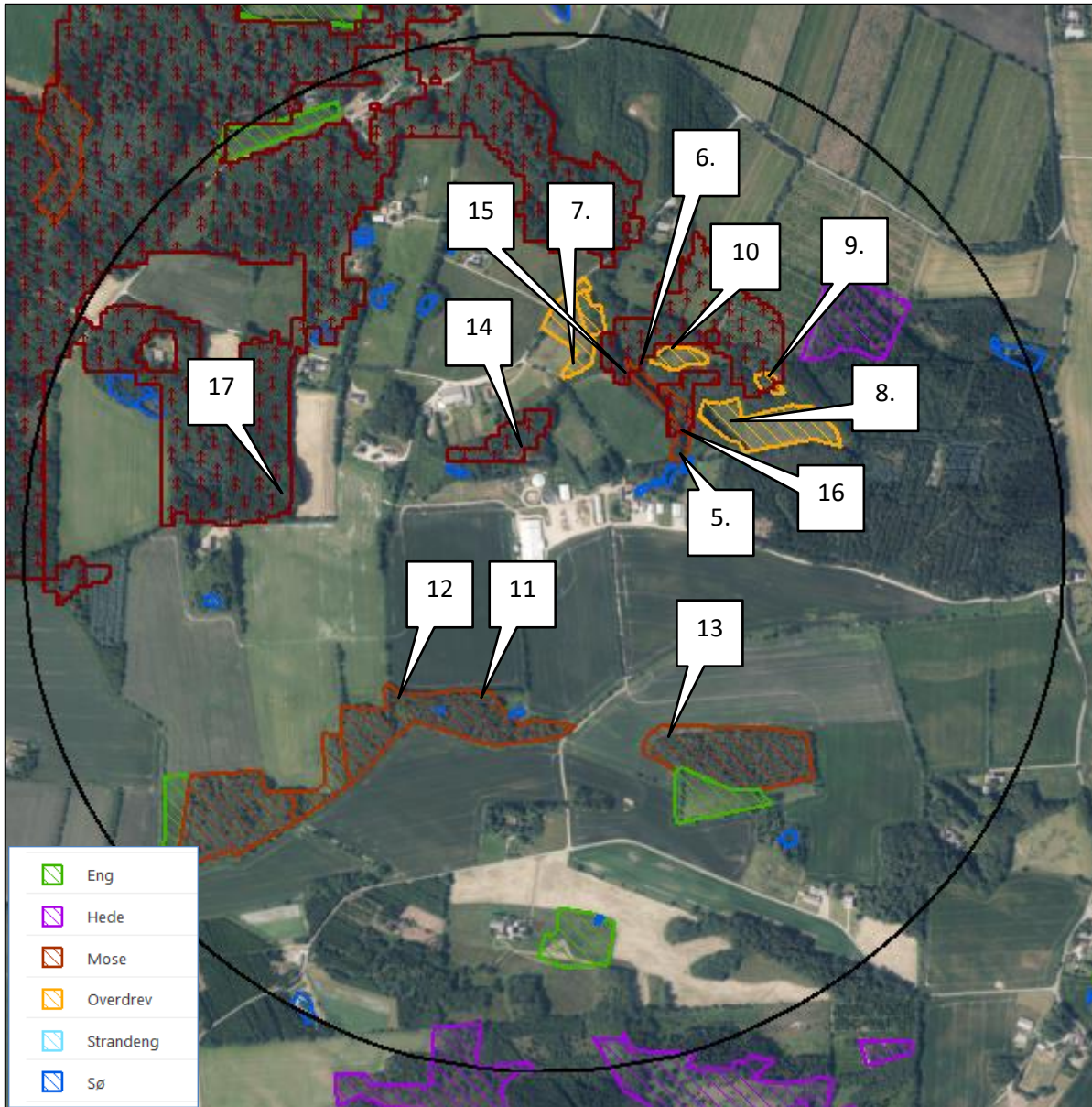
Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 1,2 km nord for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *Husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,1 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

§ 3 områder

Af figur 6 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 6. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Øversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
17. Potentiel ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	1,1
16. Potentiel ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	-1,1	0,5	6,0
15. Potentiel ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,3	0,3	4,0
14. Potentiel ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,5	0,7	12,0
13. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,7
12. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,1	0,9
11. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,1	1,2
10. Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,1	0,1	1,8
9. Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	-0,1	0,2	1,7
8. Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,2	2,3
7. Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,1	0,1	2,1
6. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	-0,6	0,2	3,8
5. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	-1,2	0,7	8,4
4. Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
3. Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
2. Elle- og askeskov	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
1. Hede	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Tabel 5. Naturberegninger

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 5 moser, 5 overdrev og 3 heder, se figur 6.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der flere potentielle ammoniakfølsomme skove.

Der er foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde.

Følgende bilag IV-arter er ifølge søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> registret: strandtudse og grøn mosaikguldsmed inden for 2 km fra ejendommen.

Søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret Bilag IV-arter ved ejendommens bygningsanlæg.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Dog er der registreret en sumpmeise 200 m nord for ejendommen og skov-gøgelilje ca. 230 m nordvest for ejendommen. Derudover er der indenfor 2 km fra ejendommen registreret følgende fredede arter, Grøn mosaikguldsmed, skov-hullæbe, stålorm, maj-gøgeurt, skovfirben, plettet gøgeurt, ægbladet fliglæbe, skrubtudse, spidssnudet frø, bakke-gøgelilje, skovpiber, kærsanger og løvsanger.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret truede arter registreret på den danske rødliste i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Dog er der registreret en løvsanger ca. 370 syd for anlægget. Derudover er der registreret violetrandet ildfugl, isblåfugl, bakke-gøgelilje spæd mælkeurt, gul star, og rød-gran, indenfor 2 km ejendommen. Flere af disse arter påvirkes negativt af forøget kvælstofdeposition på deres levesteder.

Vurdering

Der ændres ikke på bygningerne i forbindelse med denne miljøgodkendelse. Godkendelsen vil derfor ikke medføre at der ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger, eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter, fredede eller rødliste-arter. Ammoniakdepositionens beregninger til naturområder inden for 1.000 m fra ejendommen, viser at ammoniakdepositionen ikke forøges med mere end 1 kg N/år. Derfor vurderes det at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder. Det vurderes at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr, og uden at påvirke den biologiske mangfoldighed negativt.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det fx staldindretning, ventilationssystem (afkasthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Overpumpning af gylle til gyllebeholder sker 1 gang ugentlig. Omrøring af gyllebeholdere foretages før udbringning på markerne primært om foråret.

Der er mekanisk ventilation, der er i drift hele året, i alle stalde.

Nyeste gyllebeholder er overdækket, da den er beliggende nærmere end 300 m fra nærmeste nabobeboelse.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel 6.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Førstballevej 43	0	NY	276,4	276,4	923	Ja
 Grydedalvej 35	0	NY	276,4	221,1	557,4	Ja
 Lindeballe Skovvej 4	0	NY	276,4	276,4	697,5	Ja
 Lindeballe Skovvej 7	0	NY	276,4	276,4	654,8	Ja
 Lindemarken 1	0	NY	606,3	606,3	1004,8	Ja
 Gadbjerg By, Gadbjerg	0	NY	801,6	801,6	4285,6	Ja
 Åst By, Lindeballe	0	NY	801,6	801,6	4943,3	Ja
 Åst By, Lindeballe	0	NY	801,6	772,8	3352,3	Ja

Tabel 6. Lugtgeneberegning.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.

De væsentligste miljøforhold for husdyrbrug er støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning, godstrafik og udvaskning af kvælstof til vandmiljøet. Nærmeste nabo er beliggende indenfor 500 m der er derfor foretaget en grundig vurdering af forhold angående støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning, godstrafik som kan påvirke de nærliggende beboelser.

I det nedenstående er enkelte forhold uddybet.

Støv

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. I alle stalde med undtagelse af farestaldene, er der overbrusningsanlæg.

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Alt foder opbevares i udendørs eller indendørs i lukkede siloer. Transport af foder mellem fodersiloerne og stalden foregår i et lukket system, derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset.

Der anvendes vådfoder i alle stalde til søer og polte, samt tørfoder til smågrisene.

Vurdering

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved at opretholde en høj hygiejnestandard med vask mellem hvert hold. Herudover anvendes gyllefluer fra Rovfluen. Ved behov anvendes der godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via privat eller kommunal ordning.

Vurdering

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der fire indkørsler/adgangsveje. Det er primært vejene fra øst, vest og syd, der anvendes i forbindelse med driften. Den nordligste indkørsel anvendes kun til privat (rød pil).

De fleste tunge transporter med lastbil og øvrig transporter til og fra ejendommen vil ske ad vejen mod øst (blå pil). Ved transporter i forbindelse med markarbejde, fx gylleudbringning, køres der ad vejene mod vest (grøn pil), mod øst (blå pil) og syd (orange pil).

For at minimere transportgener for beboelser beliggende ved adgangsveje til Førstballevej 45, vil transporter hovedsagligt ske i dagtimerne og indenfor normal arbejdstid.

Figur 7. Til- og frakørselsforhold

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder.

Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Indkøbt foder	52	52	
Eget foder/korn	101	101	
Brændstof	2	2	Dieselolie/fyringsolie
Husdyrgødning	150	150	25 t Traktor og gyllevogn
	84	124	35 t Lastbil
Husdyr til/fra ejendommen	110	110	

Døde dyr	52	52	
Affald	4	4	
Øvrige	12	12	
Samlet antal transporter	567	607	

Tabel 7. Antal transporter til og fra ejendommen.

De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage (kl. 7-18). Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner. Leverancer af foder kan forekomme fra kl. 5-16. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjklender på et svinebrug er staldventilation, gyllepumper, foderleverancer, støj fra transporter, m.v.

Alle svinestalde er med mekanisk ventilation, der kører året rundt.

Udslusning af gylle fra stald til fortank sker løbende. Pumpning af gylle fra fortank til gyllebeholder sker en gang hver uge, vha. elpumpe. Oprøring af gyllebeholderne sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret.

Indblæsning af foder sker 1 gang hver uge. Leverancer af foder foregår af kort varighed.

Kornblæser er placeret udendørs ved kornsilo ved sostalden, og inden dørs ved korngraven ved klimastaldene (se figur 5). Korntørring sker i perioden efter høst, og vil variere det enkelte år afhængig af vejrliget.

Støjkilde	Nudrift		Ansøgt drift	
	Driftstid/døgn (t)	Periode pr. år	Driftstid/døgn (t)	Periode pr. år
Ventilation	24 timer	Dagligt i 12 mdr.	24 timer	Dagligt i 12 mdr.
Korntørring	24 timer	21 dage pr. år (juli- okt.)	24 timer	21 dage pr. år (juli- okt.)
Gyllepumpe, fortank (støjsvag pumpe)	2 timer i perioden Kl. 7.00-15.00	Hver uge	2 timer i perioden Kl. 7.00-15.00	Hver uge
Levering af dyr	Normalt mellem 05-16	Hver uge	Normalt mellem 05-16	Hver uge
Foderleverancer/indblæsning af foder	Normalt mellem 05-16	Hver uge	Normalt mellem 05-16	Hver uge

Tabel 8. Tidsrum for støjkilder

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Der sker ikke en ændring i støjkilderne i forhold til den nuværende drift. Ejendommens beliggenhed i relativ tæt afstand på nabo betyder at naboen i perioder vil kunne opleve støj fra husdyrbruget. En del af de støjende aktiviteter ligger i dagtimerne f.eks. levering af foder og afhentning af gylle og vil ikke give gener. I forbindelse med høst kan der være behov for arbejde om aftenen og natten hvilket kan give gener. Høst foregår imidlertid kun få dage om året, så det vurderes at generne vil blive begrænsede.

Det vurderes, at husdyrbruget på Førstballevej 45 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, kan forsætte uændret uden at medføre forøgelse af støj og gener i omgivelserne.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Hvis det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Hvis der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsvingninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne eller lastbil påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ske en hurtig afstrømning mod syd, da terrænet omkring ejendommen er skrånende ned mod staldanlægget. Der er ca. 390 m til et vandløb syd for gyllebeholderne. Der er ikke dræn i umiddelbar nærhed af gyllebeholderne. Gyllen vil løbe ud på de nærliggende marker, hvor de vil kunne ske en opdæmning af gyllen med jord og/eller halmballer.

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Vurdering

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld og for at minimere risikoen for uheld.

Egenkontrol

- Der laves E-kontrol.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Brug af sprøjtemidler registreres (Sprøjtejournal)
- Der overvåges ved gyllepumpning
- Der udføres 10-årig beholderkontrol.
- Der føres logbog over gylletanke.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det, så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Grundvand

Husdyrbruget ligger i område for særlig drikkevandsinteresse, nitratfølsomt indvindingsområde, og sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde. Husdyrbruget ligger ikke indenfor boringsnære beskyttelsesområder.

Der er to borer på ejendommen, en markvandsboring (DGU nr. 115.1322), samt en husholdningsboring (DGU nr. 115.1601).

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det at driften ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Zink

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelses § 36 er der i visse tilfælde en række restriktioner for anvendelser af husdyrgødning fra smågrise op til 25 kg, hvis smågrisene tildes receptpligtig medicinsk zink.

Der kan opstå behov for anvendelse af medicinsk zink til behandling af diarre hos smågrisene.

På Førstballevej 45 anvendes receptpligtig medicinsk zink til smågrise i 14 dage efter fravæning for at imødegå diarre.

Ved blandede besætninger (sohold med tilhørende smågrise op til 25 kg) vil andelen af husdyrgødning fra smågrisene normalt udgøre mindre end 40 % af den samlede mængde husdyrgødning. I nærværende sag er der desuden min. 500 slagtesvin/polte.

Brugen af medicinsk zink udfases helt i juni 2022.

Vurdering

På grundlag af den blandede besætning samt at hovedparten af gyllen afsættes til biogasselskab, og der modtages afgasset gylle retur, vurderes brug af husdyrgødningen ikke at være i strid med gældende lovgivning i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Derved minimeres risikoen for, at der vil ske en ophobning af zink som på sigt forskyder balancen i jordens økosystemer og vandmiljøer.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og fyringsolie og smørelie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i maskinhuset i en overjordisk tank på 6.000 liter fra 2006. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tanken er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene. Fyringsolie anvendes til opvarmning/udtørring af staldene ifm. vask. Fyringsolien opbevares udendørs ved klimastaldene i en 1.800 liter fyringsolietank fra 2002. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Smørelie anvendes til traktorer og maskiner, og opbevares i 200 liter tromler i maskinhuset, de er ligeledes placeret på fast bund uden afløb. Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af pesticider og rengøringsmidler. Det er minimalt hvad der anvendes af rengøringsmidler. Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere.

Pesticider opbevares i aflåst kemikalierum ved værkstedet. Vask og påfyldning af sprøjte sker i maskinhuset, ved rist, hvorfra der er afløb til gyllebeholder. Påfyldning af sprøjten sker så der ikke er risiko for tilbageløb til vandforsyningen. Andre former for kemikalier der er klassificerede og mærket som giftige eller meget giftige opbevares i aflåst kemikalierum ved værkstedet.

Nødvendige rengøringsmidler/pesticider/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Medicin

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Medicinen opbevares i et køleskab i staldkontor i sostalden. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Vurdering

Det vurderes at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Vejle Kommune.

Fast affald:

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i maskinhuset, og som afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i maskinhus/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Kanyler, flasker og knive opsamles i lukkede spande, som også afleveres efter behov på kommunal modtagestation. Spanden opbevares i staldkontor i sostalden. Der forefindes ikke medicinrester på ejendommen.

Olie- og kemikalieaffald:

Spildolie opbevares i 200 liter tromler i maskinhuset/værkstedet på fast bund uden afløb.

Nødvendige rengøringsmidler/pesticider/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares på fast overdækket plads ved tilkørselsvej fra øst (jf. figur 5). Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra egen boring.

	Nudrift (m ³)	Ansøgt drift (m ³)	Ændring (%)
--	------------------------------	-----------------------------------	----------------

Vandforbrug	7.942	10.000	+ 25
Markvand	63.000*	63.000*	0

Tabel 9. Vandforbrug * vandindvindingstilladelse

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller vandventiler over krybbe, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el, dieselolie og fyringsolie. Elforbruget anvendes hovedsageligt til ventilation, gyllekøling, gyllepumpning, belysning, foderfremstilling og udfodring.

	Nudrift	Ansøgt drift	Ændring (%)
Elforbrug (kWh)	380.000	380.000	0
Dieselolie (l)	0	0	0
Fyringsolie (l)	4.000	2.000	-50

Tabel 10. Energiforbrug

Af energibesparende teknikker kan nævnes, gyllekøling, lavenergipærer, og trinløs styring af ventilationen. Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsescensor.

Til opvarmning af gulvarealer i farestald, brugsvand i bedriften og kontor og mandskabsfaciliteter anvendes der varmegenindvinding i form af gyllekøling, hvilket reducerer forbruget af fyringsolie.

Elforbruget registreres månedligt. Det giver fokus på forbruget, og mulighed for at reducere dette.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. Det vurderes derfor at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bla. følgende tiltag:

- Der anvendes LED-belysning i stalden, som minimerer elforbruget.
- Der er etableret gyllekøling i sostaldene, en sænkning af gyllens temperatur som reducerer CO₂-udledningen. Desuden produceres der varme, som erstatter brugen af fyringsolie.

- Der anvendes hyppig udslusning en gang ugentligt i den eksisterende stald. Metanproducerende bakterier er mindre aktive ved lave temperaturer (under 15°C). Derfor kan man mindske udledningen af metan ved at pumpe gylle hyppigere fra stalden til gylletanken og skylle gyllekanalerne.
- Overdækning af gyllebeholder, reducerer metanudledningen, pga. at der skabes et bedre miljø for visse mikroorganismer, som er drivhusgasreducerende.
- Der er god opbevaringskapacitet. Derved kan gyllen gemmes og udbringes på det mest optimale tidspunkt i forhold til afgrødens mulighed for kvælstofoptag, hvilket vil begrænse omdannelsen af kvælstof til lattergas.

BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5646	518	6163
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5646	518	6163
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel. 11 BAT-beregning

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse. Der er i tillægget fra 8. september 2014 anvendt overdækning af gyllebeholder, samt i godkendelsen fra 2. juli 2014 anvendt gyllekøling i sostaldene. Disse vilkår er videreført i denne ansøgning.

Der er i denne ansøgning inddraget et eksisterende staldareal (bygning 1) til ammekreaturer, som ikke har været anvendt i en del år. Det drejer sig om 100 m² spalteareal med tilhørende foderbord. Stalden anvendes udelukkende ifm. fodring af ammekreaturerne. Derudover går de på græs døgnet rundt. Det vil derfor ikke være proportionalt at ændre på stalden for at leve op til BAT-kravet for ny stald, som kræver en reduktion på 2 kg NH₃-N, da det er en ældre eksisterende stald, som tages i brug igen.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
8. Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
7. Polte- og slagtesvinestald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
9. Løbe- og drægtighedsstald	Søer og Slagtesvin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
9. Løbe- og drægtighedsstald	Søer og Slagtesvin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
9. Løbe- og drægtighedsstald	Søer og Slagtesvin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
9. Løbe- og drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
10. Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
10. Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
1. Kødkvæg	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
2. Klimastald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
3. Klimastald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
4. Klimastald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
5. Foderlade og klimastald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
6. Klimastald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
6. Klimastald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse

Tabel 12. Forudsætninger for BAT-beregning

Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)

BAT-niveauet er opnået ved at, der er anvendt:

- Delvis spaltegulv i løbe-, drægtigheds- og farestalde.
- Delvis spaltegulv i to-klimastald
- Drænet gulv + spalter (33/67 %) i poltestald og ved gylte og orner i løbe- og drægtighedsstalden.
- Gyllekøling i sostaldene med rørudslusning med en reduktion af NH₃ på 4,4 % i farestalden (bygning 8) og i løbe- og drægtighedsstalden (bygning 9), samt 4,2 % i drægtighedsstalden (bygning 10).
- Overdækning af eksisterende gyllebeholder (bygning 14)

Fravalg af teknologier

Der er ikke foretaget en redegørelse for fravalg af teknologier, i det at BAT-kravet er opfyldt.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det at projektet lever op til lovgivningens krav.

Miljøledelsessystem

Der indføres et miljøledelsessystem på ejendommen. Det vil sige:

- Bedriftens miljøforhold er gennemgået.
- Der er formuleret en miljøpolitik.
- Der er fastsat et ambitionsniveau i form af miljømål.
- Der er udarbejdet en plan for, hvordan målene nås.
- Der evalueres en gang årligt, om målene er nået.
- Miljøledelsessystemet gennemgås en gang årligt.

Management/Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejds-gange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.
- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.

- Bedriften efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"- produktstandarden. En DANISH-godkendelse er landmandens kvalitetsstempel på, at forholdene i besætningen lever op til dansk lovgivning og branchens egne krav. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Desuden stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management. Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstoffnorm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Desuden laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.
- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Vurdering

Ud fra ovennævnte egenkontroller, som indgår i den daglige drift, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for management.

Fodringsstrategi

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler til levering af foder.
- Foderanlæg justeres jævnligt, så udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Der anvendes fasefodring, N-balanceret foder baseret på energibehov og fordøjelige aminosyrer eller et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede udskillelse af kvælstof. Eller en kombination heraf.
- Der anvendes fasefodring, et eller flere fodertilsætningsstoffer (fx fytase), som nedsætter den samlede udskillelse af fosfor eller letfordøjeligt uorganisk fosfat (fx monocalciumfosfat). Eller en kombination heraf.

Vurdering

Det vurderes ud fra ovennævnte procedurer og tiltag, som er medvirkende til at minimere udskillelsen af fosfor og kvælstof, og derfor også ammoniakemissionerne, at husdyrbruget lever op til BAT for fodringsstrategi.

Vand

- Vandforbruget registreres en gang årligt i regnskabet.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Defekte drikkekopper udskiftes.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at, minimere forbruget af vaskevand.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Der er drikkekopper eller drikkenipler over krybber i alle staldafsnit. Herved undgås drikkevands-spild.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere vandforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for vand.

Energi

Belysning:

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og når det i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsessensor, hvorved unødvendigt energiforbrug undgås.
- Der anvendes LED-belysning i staldene

Varme:

- Der er installeret varmegenvinding i form af gyllekøling. Varmen herfra anvendes til:
 1. Opvarmning af gulvarealer i farestald
 2. Opvarmning af kontor og madskabsfaciliteter
 3. Brugs vand til bedriften.
- Der anvendes to- klimastalde, hvorved grisenes egenproduktion af varme anvendes til at hæve temperaturen under overdækningen. Herved spares energi på opvarmning af det faste gulv.

Ventilation:

- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer ventilation i forhold til staldtemperatur (og fugtighed), og giver dermed lavest muligt forbrug af energi.
- Ventilationsanlægget til ses dagligt for driftsforstyrrelser.
- I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Hvorved unødigt energiforbrug til ventilation undgås.

Øvrige:

- Alle stalde er isolerede.
- Elforbruget registreres månedligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.
- Tørfodringsanlægget er udstyret med en føler, der sikrer at fodringsanlægget ikke kører i tomdrift, når foderautomaterne er fyldt op.

- Gylletanken (bygning 14) er overdækket og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transporter, og derved energiforbruget i forbindelse med udkørsel af gyllen.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere energiforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for energi.

Spildevand

- Spildevandsmængden forsøges reduceret ved fx at anvende højtryksrensere ved vask af stalde, identificere og reparere evt. lækage hurtigst muligt, se afsnittet BAT Vand.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Arealet hvorfra der opsamles overfladevand fra befæstede arealer er minimeret til kun at omfatte udleveringsramper.
- Overfladevandet fra det befæstede areal ledes til gyllebeholder.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere mængden af spildevand og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for spildevand.

Støj

- Der anvendes støjsvage ventilatorer.
- Foderanlæg, kværne og tørrerier er placeret indendørs.
- Der anvendes støjsvag gyllepumpe (el).
- Alle porte og døre er lukket i forbindelse med fodring.
- Der fodres ikke om natten.
- Alle stalde er isolerede.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støj. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støj.

Støv

- Der er overbrusningsanlæg i alle stalde, med undtagelse af farestaldene, hvilket reducerer støvgenner.
- Alt foder opbevares i lukkede siloer. Transport mellem udendørs siloer og foderlade foregår i et lukket system.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støv. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støv.

Lugt

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der er primært anvendt staldsystemer m. begrænset gylleoverflade (delvis spaltegulv)
- Der er overdækning af den store gyllebeholder.
- Gyllebeholderne oprøres kun i forbindelse med udbringning af husdyrgødningen.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen udbringes videst muligt ved nedfældning

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere lugt. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for lugt.

Opbevaring af husdyrgødning

Gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Der etableres flydelag på gylletankene for at minimere ammoniak emission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Tanken tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.
- Årligt efterses inspektionsbrønd ved gylletank, for om der er vand der lugter eller som ser ud til at være med gyllerester. Ved tegn på utætheder kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken.
- Der er fast overdækning af den store gylletank. Dette reducerer ammoniakfordampningen.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for opbevaring af husdyrgødning.

Udbringning af husdyrgødning

- Flydende husdyrgødning udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Disse udbringningsmetoder er blandt de bedste mht. at reducerer ammoniakemissionen fra den udbragte husdyrgødning.

- Al gylle nedfældes på sort jord og i græsmarker eller der anvendes en teknik, som kan reducere ammoniakfordampningen med samme effekt som nedfældning på den pågældende arealtype (fx forsuring).
- Efter udbringning af fast møg og dybstrøelse tilstræbes der nedpløjning af udbragt husdyrgødning hurtigst muligt.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at holde en passende afstand til områder, hvor der er risiko for afstrømning til vandløb, vandboringer, osv. Derved mindskes risikoen for tab af fosfor og nitrat, samt forurening af vandmiljøet.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for udbringning af husdyrgødning.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning, og udbring af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Vurdering

Alene på grund af afstanden til Danmarks grænse vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Staldsystemerne i de eksisterende stalde, er primært med delvis spaltegulv med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget. Der er flydelag på to af gylletankene og overdækning på en gylletank, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.

- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietanke står indendørs på fast gulv uden afløb og vask af sprøjte sker på vaskeplads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Tiltag ved ophør

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel vil blive bortskaffet. Gyllekanaler og gylletanke vil blive rengjort, så der ikke er fare for forurening med husdyrgødning.

Vurdering

Det vurderes, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter. Desuden vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Befolkningen og menneskers sundhed

Højt ammoniakindhold i luften kan være sundhedsskadeligt for mennesker. Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På Førstballevej 45 overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften begrænses.

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der er ikke særlige forhold ved beliggenheden af Førstballevej 45 som betyder at der skal udvises særlig forsigtighed. Særlige forhold kunne f.eks. være beliggenhed i umiddelbar nærhed til sygehus/institutioner ol.

Der er i tidligere afsnit gjort rede for at der ikke forventes væsentlige gener for omgivelserne med støv, støj eller lugt mv.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det at husdyrbruget på Førstballevej 45 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Den ansøgte løsning er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed. Da der er tale om godkendelse af eksisterende og uændret drift er der ikke vurderet på alternative placeringer eller udvidelsesmuligheder. Der er med nær-

værende ansøgning, alene tale om en godkendelse af eksisterende drift – herunder de løbende effektiviseringer der er foretaget i den eksisterende ramme over årene siden sidste godkendelse.

Vurdering

Ud fra ovennævnte, vurderes det at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.

Bilag 1. Produktionsarealer

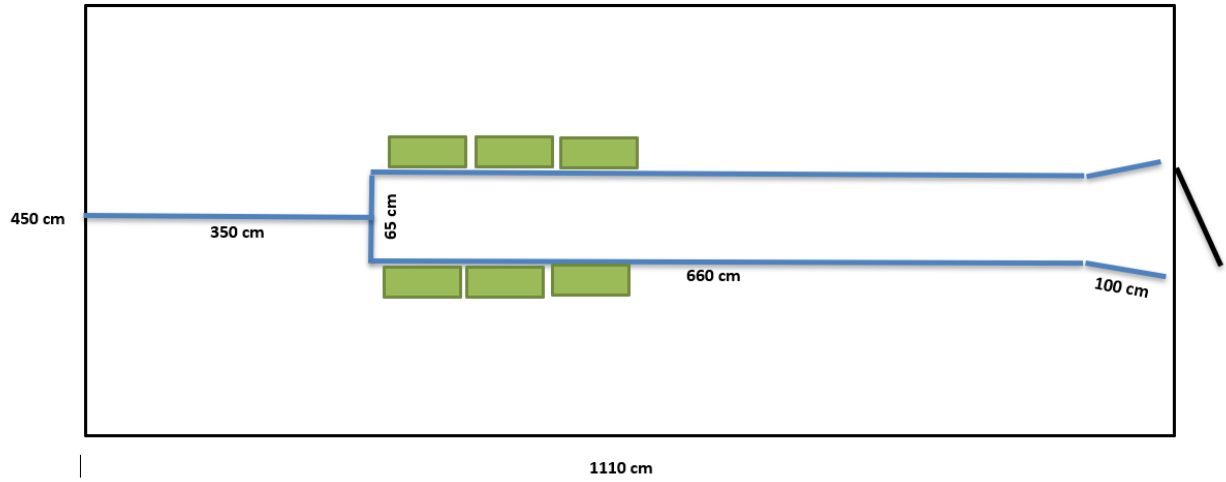
Stald 1. Løsdriftsstald til kreaturer

$4,2 \text{ m} \times 22 \text{ m} = 100 \text{ m}^2$

Stald 2 Baldershøve

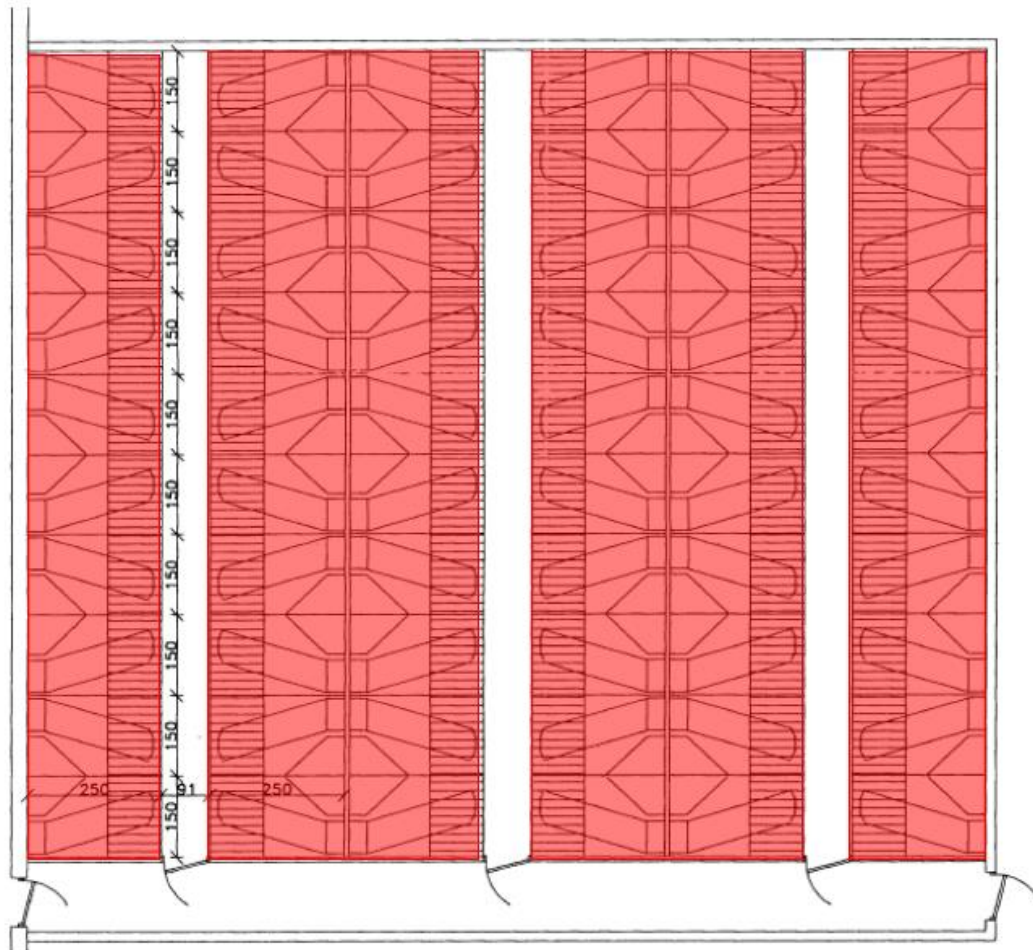
45 m² netto stald = 150 30 kg grise

 = Feeder

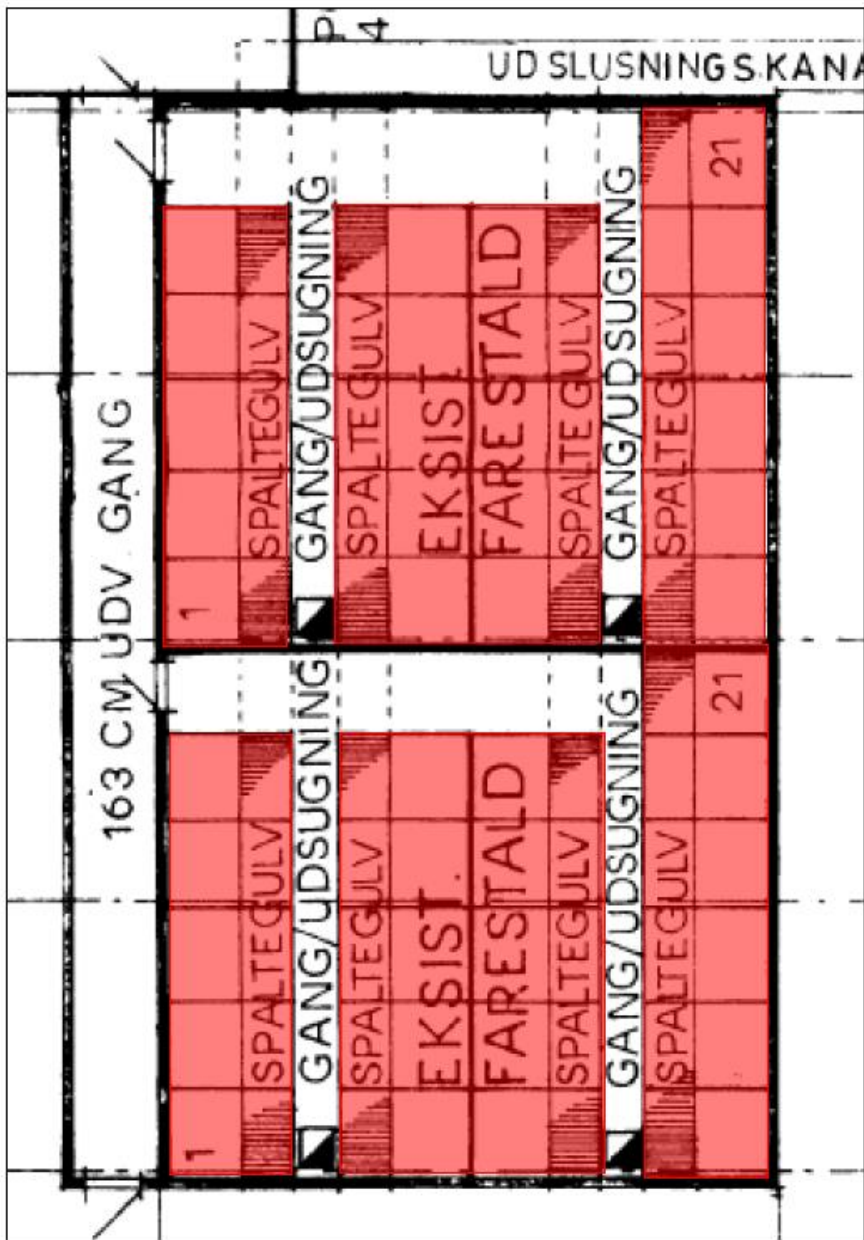
Der er 4 ens sektioner som denne.

Stald 3. Klimastald

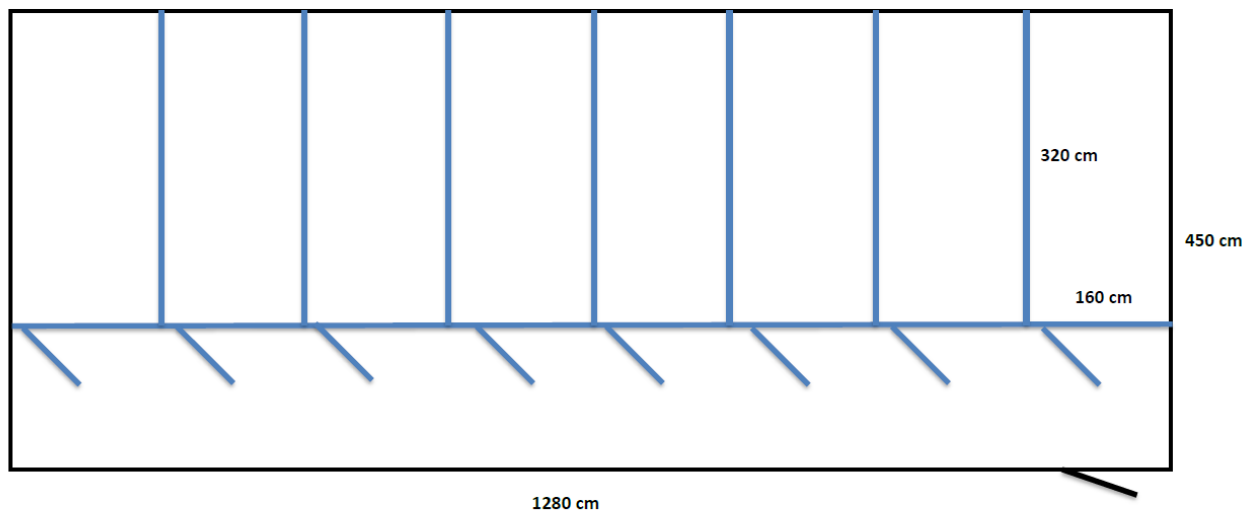
Tidligere farestald fra 1998, der er ændret til klimastald. Stalden er ændret til klimastald ved at ændre på inventaret. Målene på produktionsarealerne og gulvtypen er derfor uændret.

Stald 4. Klimastald

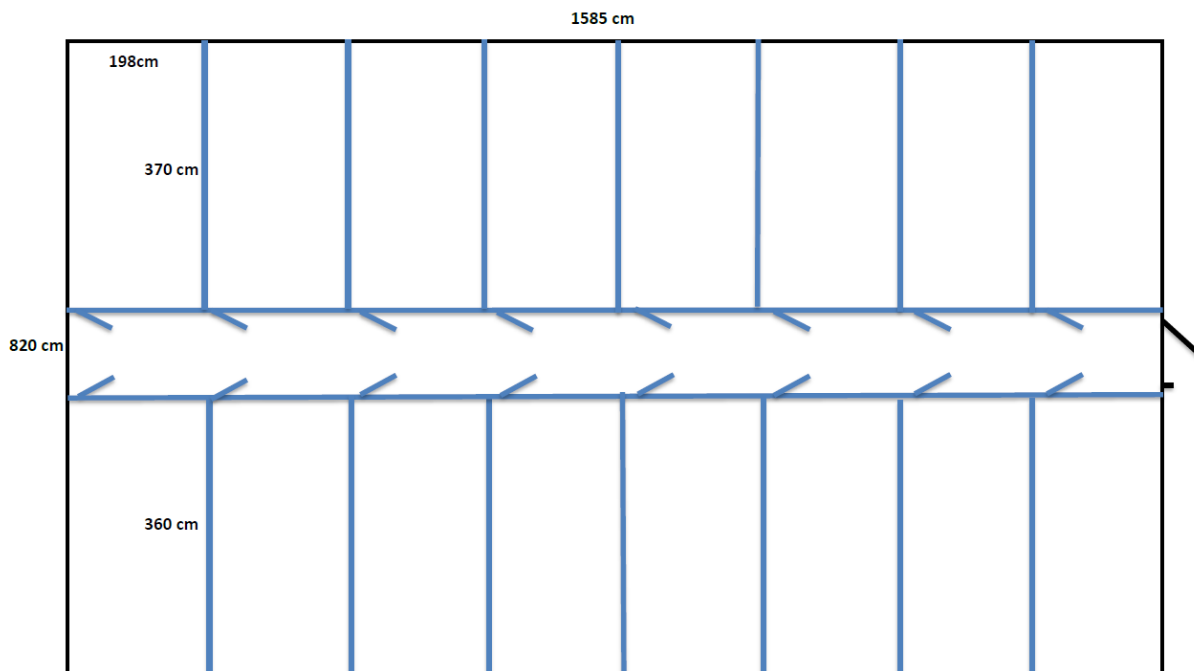
Tidligere farestald fra 1980, der er ændret til klimastald. Stalden er ændret til klimastald ved at ændre på inventaret. Målene på produktionsarealerne og gulvtypen er derfor uændret.

Stald 5 Baldershavn – 136 stipladser

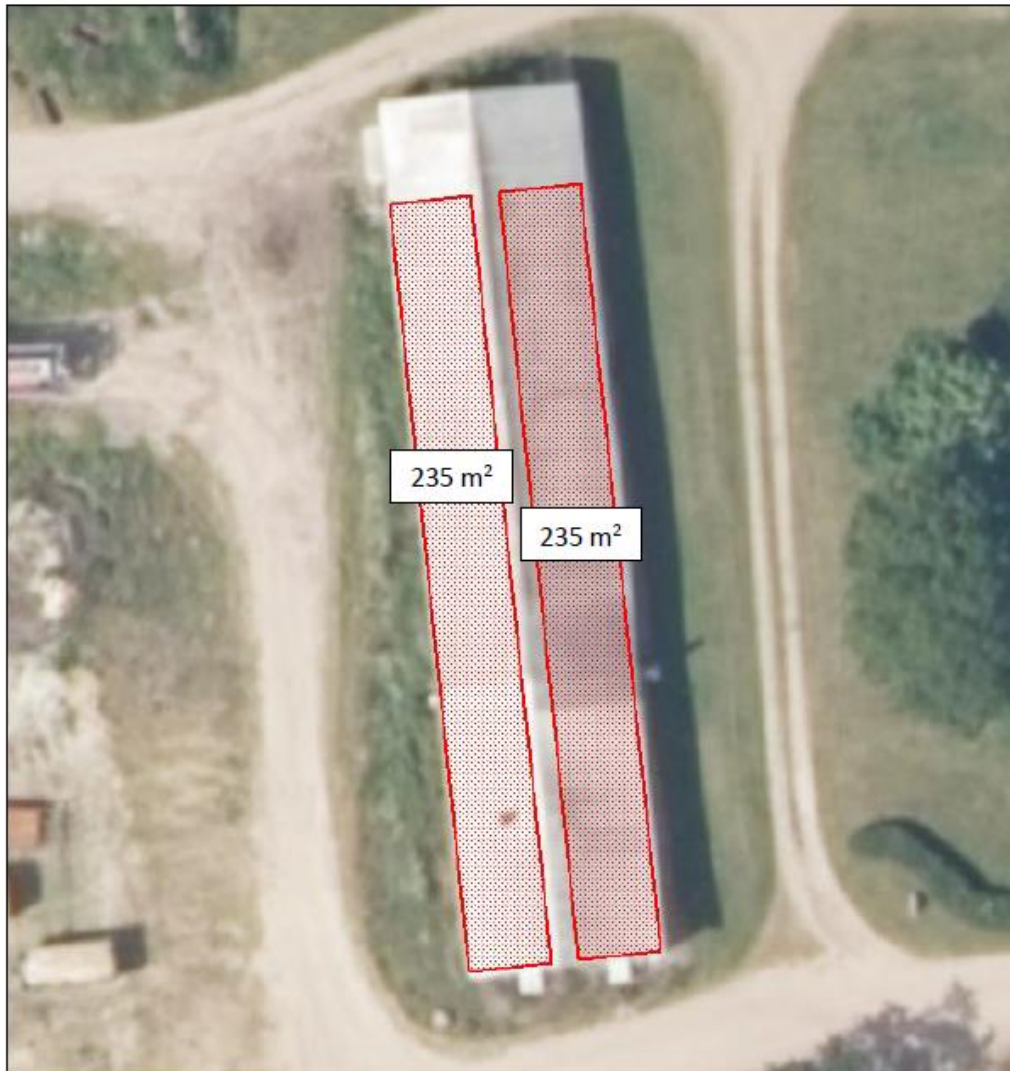

Stald 5 er beliggende i det nordøstlige hjørne af bygningen, og udgør ca. 1/4 af bygningen. Resten anvendes til foderlade.

Stald 6 Baldershavn – 384 stipladser

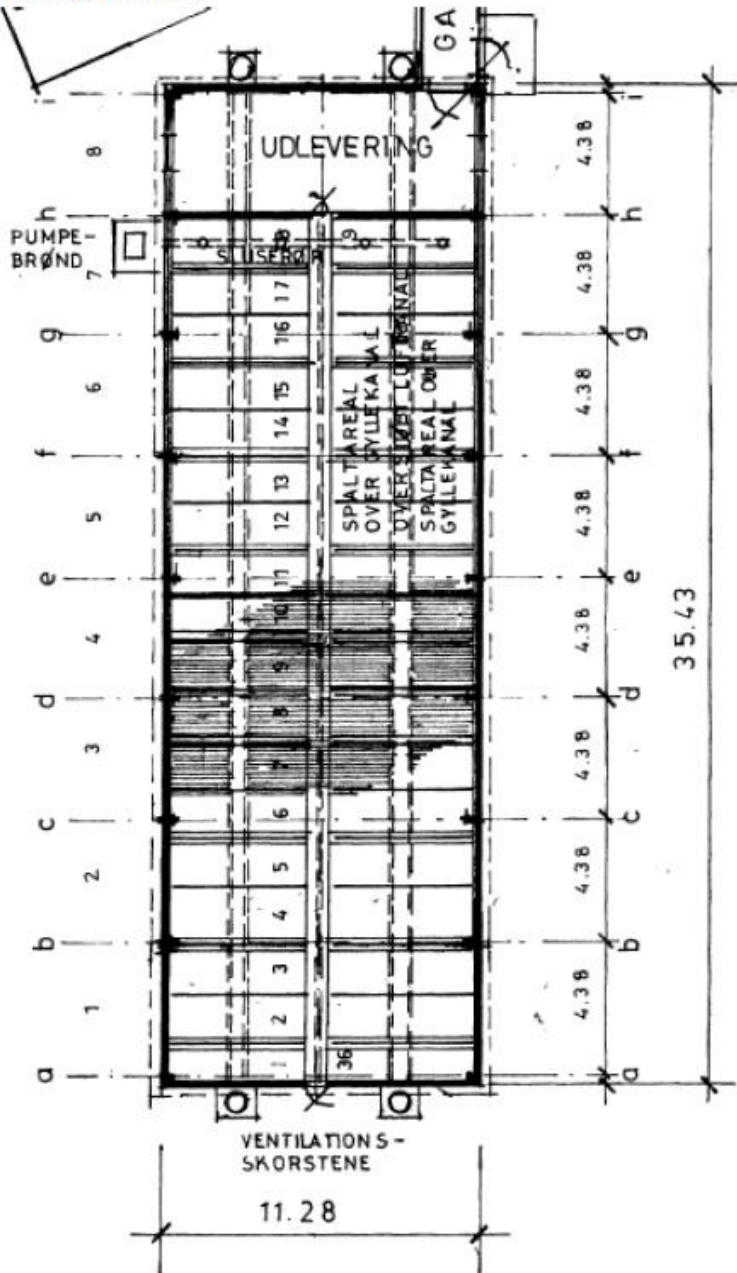
Stald 7. Poltestald

$47 \text{ m} \times 5 \text{ m} \times 2 \text{ sider} = 470 \text{ m}^2$

Stalden er opdelt i tre sektioner i længden. 1. sektion 2 x 8 stier, 2. sektion 2 x 10 stier og 3. sektion 2 x 5 stier.

Ældste del af stalden.

PROJEKT. FEDESTALD
EFTER DANSK PROTEKTA-SYSTEM

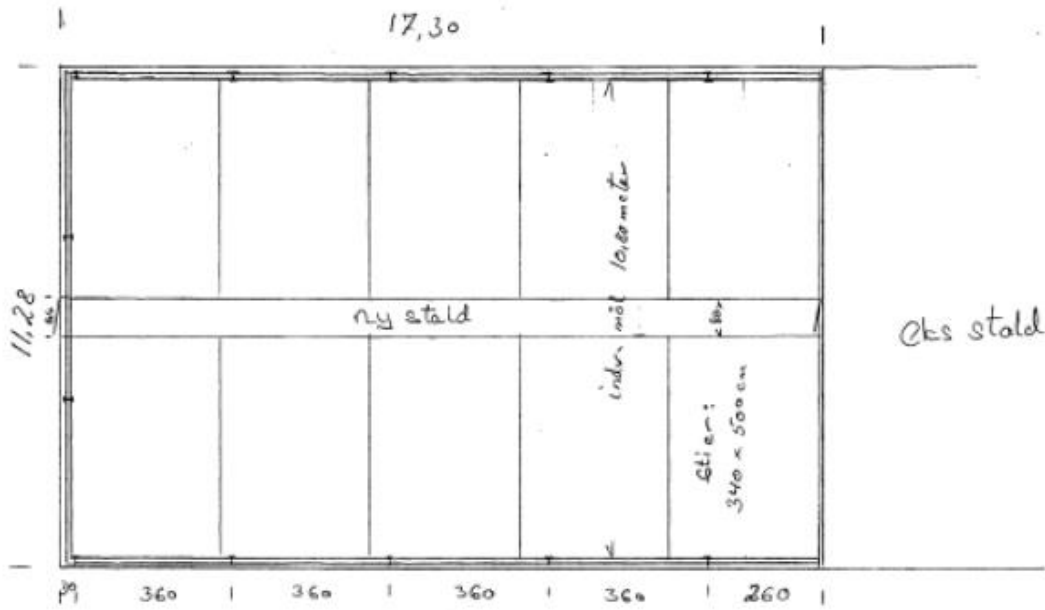
BEBYGGET AREAL :

1 SEKT. UDLEVERING $4.58 \times 11.28 = 51.7 \text{ } \square\text{m}$

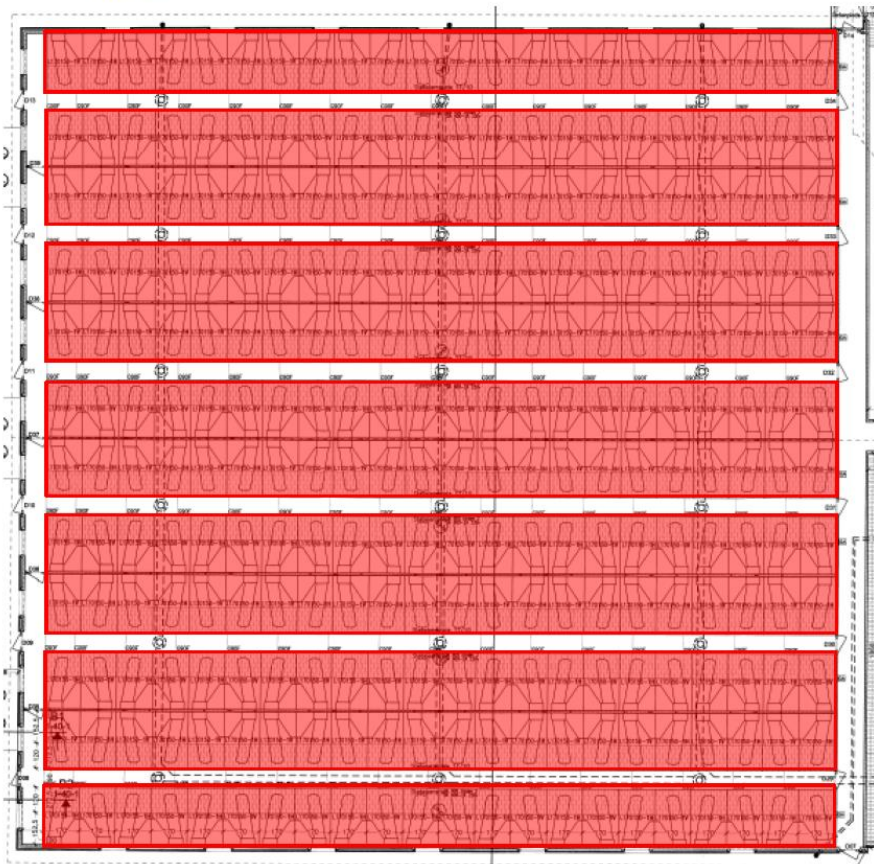
7 SEKT. FEDESTALD $30.85 \times 11.28 = 347.9 \text{ } \square\text{m}$

IALT = 400 $\square\text{m}$

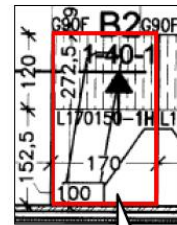
Nyeste del af stalden.

Farestald (bygning 8).

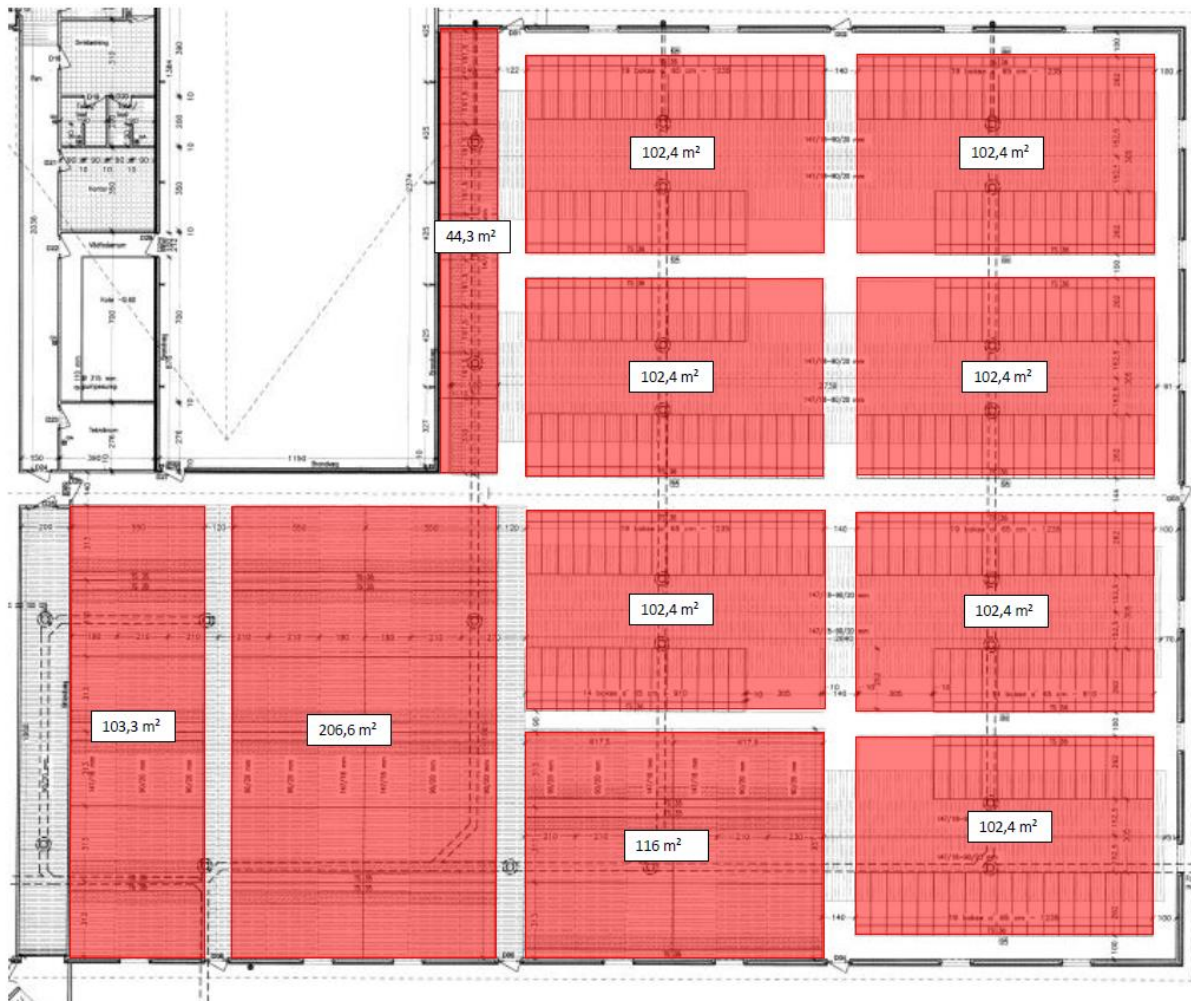

264 farestier á 1,7 m x 2,73 m

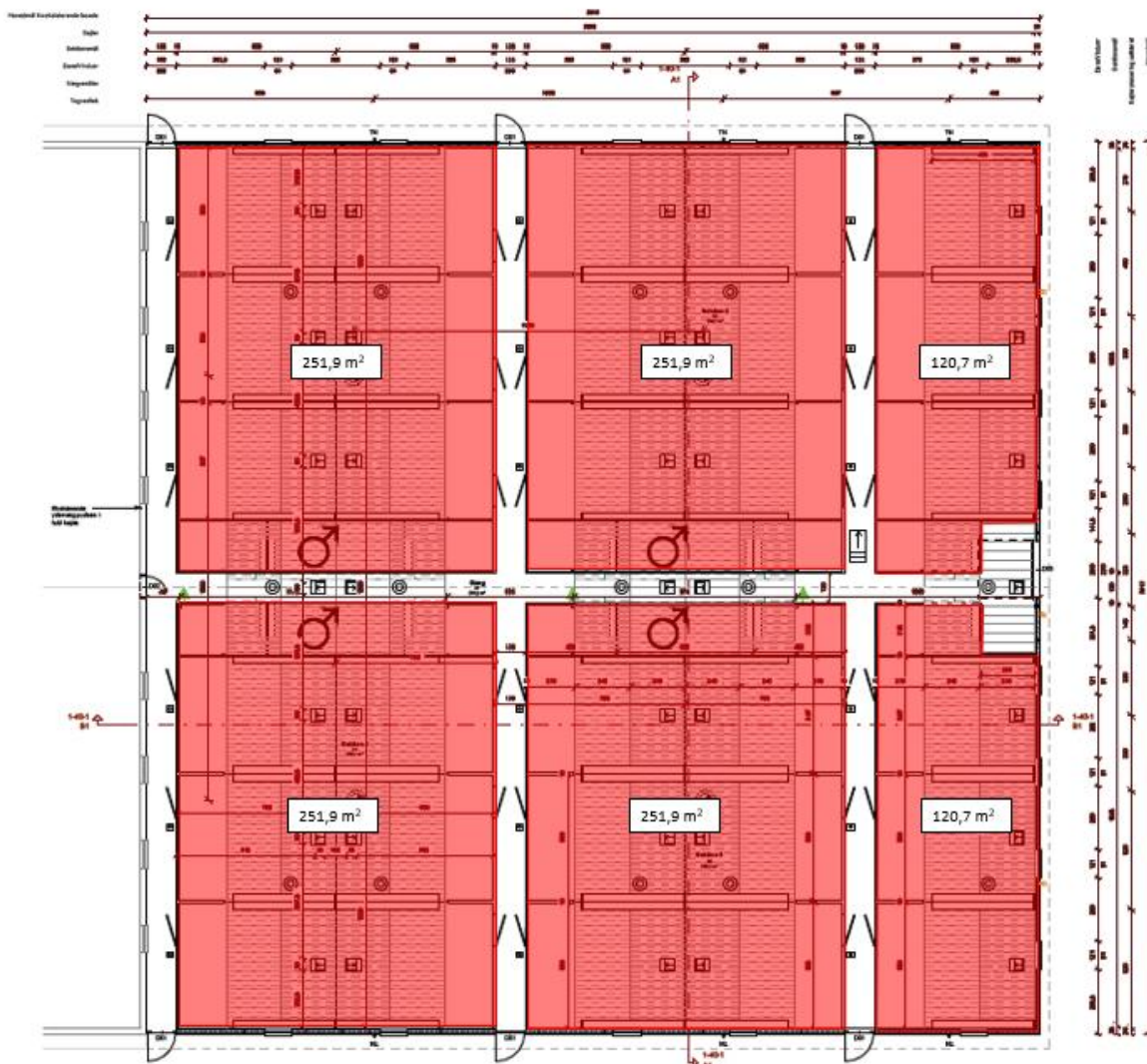

Udsnit af en faresti

Løbe- og drægtighedsstald (bygning 9).

Drægtighedsstald (bygning 10).

Stald 11. Verandastald – nedrevet i 2015

$$11,4 \text{ m} \times 51,8 \text{ m} \times 2 = 1.181 \text{ m}^2$$

Bilag 2. Opgørelse af produktionsarealer:

Stald 1. Kødkvæg

Ansøgt drift:

22 m x 4,2 m = 100 m² spalteareal

Nudrift:

Ingen dyr

8 års drift:

Ingen dyr

Stald 2. Klimastald

Ansøgt drift:

(4,5 m x 11,1 m – (0,65 m x 7,6 m)) x 4 sektioner = 180 m² (To-klimastald, delvis spaltegulv)

Nudrift:

(4,5 m x 11,1 m – (0,65 m x 7,6 m)) x 4 sektioner = 180 m² (To-klimastald, delvis spaltegulv)

8 års drift:

(4,5 m x 11,1 m – (0,65 m x 7,6 m)) x 4 sektioner = 180 m² (To-klimastald, delvis spaltegulv)

Stald 3. Klimastald

Ansøgt drift:

15 m x 2,5 m x 6 rækker = 225 m² (To-klimastald, delvis spaltegulv)

Nudrift:

15 m x 2,5 m x 6 rækker = 225 m² (To-klimastald, delvis spaltegulv)

8 års drift:

15 m x 2,5 m x 6 rækker = 225 m² (To-klimastald, delvis spaltegulv)

Stald 4. Klimastald

Ansøgt drift:

1,6 m x 2,4 m x 2 x 21 stier = 161,3 m² (To-klimastald, delvis spaltegulv)

Nudrift:

1,6 m x 2,4 m x 2 x 21 stier = 161,3 m² (To-klimastald, delvis spaltegulv)

8 års drift:

1,6 m x 2,4 m x 2 x 21 stier = 161,3 m² (To-klimastald, delvis spaltegulv)

Stald 5. Klimastald

Ansøgt drift:

3,2 m x 1,6 m x 8 stier = 41 m² (To-klimastald, delvis spaltegulv)

Nudrift:

3,2 m x 1,6 m x 8 stier = 41 m² (To-klimastald, delvis spaltegulv)

8 års drift:

3,2 m x 1,6 m x 8 stier = 41 m² (To-klimastald, delvis spaltegulv)

Stald 6. Klimastald

Ansøgt drift:

1,98 m x 3,7 m x 8 stier = 58,6 m² (To-klimastald, delvis spaltegulv)

1,98 m x 3,6 m x 8 stier = 57 m² (To-klimastald, delvis spaltegulv)

Nudrift:

1,98 m x 3,7 m x 8 stier = 58,6 m² (To-klimastald, delvis spaltegulv)

1,98 m x 3,6 m x 8 stier = 57 m² (To-klimastald, delvis spaltegulv)

8 års drift:

1,98 m x 3,7 m x 8 stier = 58,6 m² (To-klimastald, delvis spaltegulv)

1,98 m x 3,6 m x 8 stier = 57 m² (To-klimastald, delvis spaltegulv)

Stald 7. Poltestald**Ansøgt drift:**

47 m x 5 m x 2 = 470 m² (drænet gulv + spalter)

Nudrift:

47 m x 5 m x 2 = 470 m² (drænet gulv + spalter)

8 års drift:

47 m x 5 m x 2 = 470 m² (drænet gulv + spalter)

Stald 8. Farestald**Ansøgt drift:** (gyllekøling 5,2 %)

1,7 m x 2,73 m = 4,64 m² x 264 stier = 1.225 m² (Kassestier, delvis spaltegulv)

Nudrift: (gyllekøling 5,2 %)

1,7 m x 2,73 m = 4,64 m² x 264 stier = 1.225 m² (Kassestier, delvis spaltegulv)

8 års drift:

1,7 m x 2,73 m = 4,64 m² x 264 stier = 1.225 m² (Kassestier, delvis spaltegulv)

Stald 9. Løbe- og drægtighedsstald**Ansøgt drift:** (gyllekøling 5,2 %)

18,46 m x 2,4 m = 44,3 m² (drænet gulv + spalter) Syge-/ornestier

5,5 m x 3,13 m x 18 stier = 309,9 m² (drænet gulv + spalter) polte-/gyltestier

6,18 m x 3,13 m x 6 stier = 116 m² (drænet gulv + spalter) polte-/gyltestier

8,29 m x 12,35 m x 7 stier = 716,8 m² (løsgående søer, delvis spaltegulv)

Nudrift: (gyllekøling 5,2 %)

18,46 m x 2,4 m = 44,3 m² (drænet gulv + spalter) Syge-/ornestier

5,5 m x 3,13 m x 18 stier = 309,9 m² (drænet gulv + spalter) polte-/gyltestier

6,18 m x 3,13 m x 6 stier = 116 m² (drænet gulv + spalter) polte-/gyltestier

8,29 m x 12,35 m x 7 stier = 716,8 m² (løsgående søer, delvis spaltegulv)

8 års drift:

18,46 m x 2,4 m = 44,3 m² (drænet gulv + spalter) Syge-/ornestier

5,5 m x 3,13 m x 18 stier = 309,9 m² (drænet gulv + spalter) polte-/gyltestier

6,18 m x 3,13 m x 6 stier = 116 m² (drænet gulv + spalter) polte-/gyltestier

8,29 m x 12,35 m x 7 stier = 716,8 m² (løsgående søer, delvis spaltegulv)

Stald 10. Drægtighedsstald

Ansøgt drift: (gyllekøling 5,0 %)

18,25 m x 7,8 m x 4 = 1.008 m² (løsgående søer, delvis spaltegulv)

(16,07 m x 6,9 m + 2,18 m x 4,5 m) x 2 = 241,4 m² (løsgående søer, delvis spaltegulv)

Nudrift: (gyllekøling 5,0 %)

18,25 m x 7,8 m x 4 = 1.008 m² (Individuel opstaldning, delvis spaltegulv)

(16,07 m x 6,9 m + 2,18 m x 4,5 m) x 2 = 241,4 m² (Individuel opstaldning, delvis spaltegulv)

8 års drift:

Ingen stald

Stald 11. Verandastald

Ansøgt drift:

Stald revet ned

Nudrift:

Stald revet ned

8 års drift:

11,4 m x 51,8 m x 2 = 1.181 m² (Løsgående, dybstrøelse + spalter)